

Világ proletárjai egyesüljete!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PARTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM, 133. SZÁM.

ÁRA 50 FILLÉR

VASARNAP, 1954 JÚNIUS 6.

Köszöntjük megyénk pedagógusait

Dolgozó népünk a mai pedagógus-napon mindenütt az országban, így megyénkben is őszintén, igaz szeretettel ünnepli a tanítókat, tanárokat, „legdrágább kincsünknek”, a gyermeknek, az ifjúságnak nevelőit, az emberi lelkek mérnökeit.

Ha visszapiantunk a felszabadulásunk óta megtett útra, elfogulatlanul megállapíthatjuk, hogy közoktatásunk fejlesztésében jelentős eredményeket értünk el. Átalakítottuk a volt orraikodó osztályok érdekeit szolgáló iskolarendszert. Megváltoztattuk az oktatás, nevelés tartalmát; új tanterveket, tankönyveket vezettünk be, fokoztuk a természettudományos oktatás szerepét, felsőfokú oktatásunkban bevezettük a marxizmus-leninizmus tanítását.

Rákosi elvtárs pártunk III. kongresszusán népi demokráciánk kulturális fejlődéséről szólva néhány számadattal mutatta meg azt a hatalmas fejlődést, amely kulturális életünket a felszabadulás óta jellemzi. Így megemlítette azt, hogy: „Népünk műveltségének kiszélesedését legjobban a közoktatásügy fejlődése tükrözi. Jelenleg háromszor annyian tanulnak meg az általános iskola VIII. osztályának megfelelő képzettséget, mint a háború előtt. Ugyancsak háromszorosára emelkedett a középiskolások és ötszörösére az egyetemi és főiskolai hallgatók száma. A közép- és főiskolai diákok többsége munkás és paraszt származású: népi demokráciánk megteremtte saját értelmiségét.”

Mindebben jelentős szerepe volt pedagógusainknak, akik megértették pártunk politikáját és becsületes munkájukkal támogatták népi demokráciánk közoktatási célkitűzéseit.

Az iskolák ügye ma már nemcsak a pedagógusok ügye, hanem az egész dolgozó nép ügyévé vált. Pártunk nagy gondot fordít arra, hogy a pedagógus munka is megkapja a maga megbecsülését és a társadalomtól azt a tiszteletet, amit ez a rendkívül szilves, odaadó, önfeláldozó munka megérdemel.

Pártunk és kormányunk részéről a pedagógusok munkájának megbecsülését kitüntetések és jutalmazások is igazolják. Az elmúlt évek során két pedagógus kapta meg megyénkben Népköztársaságunk legmagasabb kitüntetését, a Kossuth-díjat. Kormánykitüntetésben 4 nevelő részesült. Nyolcan kaptak „kiváló tanító”-i, tanári és huszonöt „oktatásügy kiváló dolgozója” kitüntetését. A mai III. pedagógus-napon ismét gyarapodott a kitüntettek száma. Kiváló tanítói, tanári kitüntetésben részesültek: Dr. Nagy János, a debreceni Fazekas M. gimnázium tanára, Fehér Istvánné, a berettyóújfalui

általános iskola igazgatója és Gilváci Margit, a balmazújvárosi általános leányiskola tanítója.

A kitüntetéssel együtt egyenként 3000 forint jutalmat is kaptak. Tizenhat közép- és általános iskolai nevelő kapott kitüntetést és pénzjutalmat. Kiváló nevelői munkájukért 456 pedagógus és 92 fizikai dolgozó részesül összesen 230.000 forint pénzjutalomban.

Ezek a kitüntetések és jutalmazások a pedagógusok egyre javuló munkájának elismerését igazolják. Mindezeket kívül, pedagógusainknak sok apró, de felejtethetlen örömben van ma része. Az egykor „nemzet napzásosainak” nevezett, oly sokszor megáldott tanítókat, tanárokat ma feldíszített iskolákban, virággal, zeneszóval, énekekkel, kedves ajándékokkal és szívből jövő köszöntő szavakkal üdvözlük.

A pedagógus-napon feltétlenül meg kell vizsgálni a jövő tennivalóit is. A párt által kitűzött feladatok végrehajtásához fokozni kell a nevelők ideológiai és szakmai felkészültségét, csak ezzel lehet előbbé, eredményesebbé, színvonalasabbá tenni a tanítási órákat. A tanulók munkafegyelmének megszilárdítása érdekében tevékenyebben foglalkoztatni kell az úttörő és DISZ szervezeteiket. Ki kell szélesíteni az iskolákat patronáló mozgalmat. Szorosabbra fűzni a szülők és az iskola, illetve pedagógusok közötti munkáját, s meg kell javítani egész társadalmunknak az ifjúsággal való szeretetteljesebb, gondosabb foglalkozását.

E célkitűzések megvalósításához minden előfeltétel biztosítva van. Egyre inkább érezzük, hogy soha ilyen szép nem volt pedagógusnak lenni, mint most. A mostani, a harmadik pedagógus-nap legyen közoktatásunk újabb sikerének forrása. Serkentse nevelőinket további jó munkára, további eredményekre, hogy fiataljainkból minden áldozatra kész hazafiakat neveljenek. Olyan új nemzedéket, amely szilárdan bízik népe ügyének igazában, amely az új világ építésének útján felmerülő nehézségeket könnyen le tudja küzdeni, amely tisztában van történelmi küldetésével és kész nagy pártunkat tüzőn-vizen át követni.”

Zárjuk szívünkbe és tegyük magunkévá Rákosi Mátyás elvtárs kongresszusi zárószavát: „A mi feladatunk most, hogy a helyes célkitűzéseket erőnk minden megfeszítésével gyorsan és maradéktalanul megvalósítsuk, egész dolgozó népünk üdvére és felvirágztatására! Az út szabad, a cél világos! Rajtunk a sor, hogy amit elhatároztunk, tettekre is váltsuk!”

Strebelovszky Lajos,
a Pedagógusok Szakszervezete
Területi Bizottságának elnöke

Jó munkával biztosítjuk a gazdag termést

A növényápolási verseny győztesei

A kongresszusi verseny idején az utóbbi két-három hónapban a versenykedv állandóan nőtt a megyében. A járások, községek, tsz-ek, gépállomások, termelési bizottságok újabb és újabb vállalkozásokat tettek és szinte valamennyien az elsősegéret küzdöttek. Valamennyi versenyző kíváncsian várta az eredményt.

A megye 83 községéből 78 község volt egymással párosversenyben, kongresszusi vállalat tett 190 tsz, teljesítette vállalatát 167. A begyűjtésének egész évi, illetve félévi teljesítésére 15.596 személy tett vállalatot, teljesítette 14.064. Adófizetés teljesítését 9.424 személy vállalta, 8670 teljesítette. A 3545 hátralékos tanácsagból 518 még nem teljesítette beadási kötelezettségét. A verseny során, hanyag munkájáért, 125 tanácsagot hívtak vissza. A hátralékosok helyszíni elszámoltatása 896 személynél történt meg.

A püspökladányi járás az első

Járások közül a püspökladányi került az első helyre. Elsőségre hozzájárult a nagyszerű verseny-szellem, ami a járásban kialakult. A püspökladányi járás volt a megyében az első, amely a kongresszusnak április 18-ról való ellátásáért a megye püspökladányi szervezte tovább a kongresszusi versenyt. A járás nemcsak az előállatbeadásban mutatott jó példát, hanem a baromfi-, tojásbegyűjtésben is az elsősegéret szerepelt meg. Segítségére volt a járásnak az elsősegé megismerésében Kaba és Földes párosversenye. Most a végső kiértékeléskor a két község közül első helyre Földes került. Kaba lemaradt az utóbbi napokban, úgy, hogy még a megye 10 legjobb községei közé sem került be a neve.

A kongresszusi versenyt a második helyezéssel a derecskei járás

végezte. A járás a kongresszusi verseny kezdetén az utolsó község volt, de a legutóbbi három hét alatt azonban olyan versenykedvvel dolgoztak a járásban és a járási tanács a begyűjtési hivattal olyan összhangot tudott teremteni munkájában, hogy megelőzte a berettyóújfalui járást, amellyel pedig az utóbbi hetekben szinte naponta váltogatták egymást.

A versenyben a polgári járás végig megtartotta utolsó helyét. Utolsó helyéhez hozzájárult az is: a járási tanács dolgozó maguk is úgy vélték, hogy úgysem lesz a polgári járás első. Ez a hangulat eluralkodott a járás egész területén. A járási tanács Tiszgyulaháza és Ujtikos versenyt sem támogatta.

A megyei kongresszusi verseny záróértékelése alapján a járások sorrendje a begyűjtés, a mezőgazdasági munkák és a pénzügyi tervek teljesítésének együttes értékelése alapján a következő:

1. püspökladányi, 2. derecskei, 3. berettyóújfalui, 4. debreceni, 5. biharkeresztesi, 6. Debrecen város, 7. nagylétei, 8. polgári járás.

A községek élén Darvas

A községek versenyében az első helyezést Darvas község kapta. Darvas község versenye Ujirazzal igen eredményes volt. A két község nem szűnő lelkesedéssel küzdött egymás megelőzéséért. Az utolsó heten még úgy látszott, hogy Ujiráz lesz az első. A darvasiak ebbe nem nyugodtak bele, még nagyobb akaratral dolgoztak, s a küzdelem eredménye a megyei elsősegé lett, 2885 ponttal, míg a versenytárs, Ujiráz, 2627 ponttal végzett a kongresszusi versenyt. Május 31-re nem volt egyik községben sem hátralékos. A har-

dik a községek között Dancsháza, 4. Földes, 5. Berekböszörmény, 6. Bojt, 7. Balmazújváros, 8. Hajdúszóvár, 9. Tépe, 10. Álmosd, és utolsó Ujléta lett.

A legjobb termelősövetkezet az újírázi Lenin

Legjobb tsz-ünk az újírázi Lenin, amely példásan dolgozott a kongresszusi verseny során is. Időben végezte a tavaszi vetéseket, kapálásokat, teljesítette egész évi begyűjtési tervét május 31-re és azzal, hogy a tagok a saját készletükből másfél vagon búzát adtak össze, a tsz 1954-55. évi kenyérgabona beadása 33 százalékkal teljesítette. Második legjobb tsz-e a megyének a darvasi Bem, legrosszabb a hajdúhadházi Petőfi. Legjobb termelési bizottság a hajdúszoboszlói.

Meg kell hogy emlékezzünk gépállomásainkról is, amelyek az idén sokkal jobb munkával tűntek ki, mint eddig, különösen a kongresszusi versenyben. S jó munkájukkal megszerítették a gépállomást a tsz-ekkel és az egyéni parasztokkal is.

A gépállomások sorrendje

Megyénk legjobb gépállomása a püspökladányi, mely az országban is első. Tavaszi traktormunka tervét ez a gépállomás 160 százalékra teljesítette, egy gépre eső műszaknorma 125.5. Második a tiszacsegei gépállomás. Tavaszi traktormunka tervét 227 százalékra teljesítette, egy traktorra eső műszaknorma 105.5. A kongresszusi versenyt harmadik helyezéssel az egyéki gépállomás végezte. Tavaszi traktormunka tervét 182 százalékra teljesítette, egy traktorra eső műszaknorma teljesítés 92.5.

A nagyrábéi általános iskola életéből

Kora reggel van. Lassan, ki-méren sétálok Biharordásról Nagyrábéra. A két falu fehér házai szinte átszólhatnak, olyan közel fehérlenek egymáshoz. Gyönyörű innen a táj. Két oldalt végtelenségig húzzák a mezők, be nyúlik el a zöldelő vetés, s a láthatár szélén törpe bokrok-ká fogynak a faszorok, elrejtve egy-egy távoli tornyot. Örömnézni a határt. Minden darabka gondosan megmunkált föld, ápolat szőnyegként borul a szemlélődő elé.

A falu már ébren van, sőt a határban is ott láthatjuk a piros kendőket, a fehérle ingujjas férfiakat. Az utcákon zakatoló szekerek verik fel a csendet, hogy estig a zöld kukoricatábla mellett pihenjenek. Mímtha a lovak is tudnák, hogy a friss zöld gyep vár rájuk, vidáman prüszkölve húzzák a kocsi. A falu népe a határba indul.

S a falu közepén, szemben a tanácsháza épületével, a most épített iskola ablakairól ezüstösen szóródik szerte a fény. Az utcákon kipirult gyermekarcokat látni, akik az iskolába siet-

nek. Nem is kell megkérdezni őket, tekintetükből kiolvasható, hogy „örömmel járnak ilyen szép iskolába”. Ezt te is tudod és ilyenkor talán eszedbe is jut, hogy 1935-ben egy kopott viskóban, rozsett padok között „tanultál”.

Az igazgatói irodában Mester Mária fogad. Mindenről tud, ami az iskolában történik. Együtt él és dolgozik az iskola nevelőivel s velük örül a sikeres munka láttán. A nevelők szeretik, de szeretik tanítványai is. Ugy ismerik őt, mint a járás egyik legjobb igazgatóját. A nevelőtestületben szoros együttműködés van. A tapasztaltabb, rutinosabb nevelőknek köszönhetjük, hogy a fiatal kártársak is hasznos tagjaivá váltak ennek a közösségnek, sőt néhány év leforgása alatt kiváló nevelőkké lettek.

Az igazgatói joggal panaszkodott régebben, hogy minden évben négy-öt gyakorlóévest kell „megnevelnie” és a munkába beleszoktatnia. Hadd mondjam el helyette, hogy ma már nem

panaszkodik, sőt büszke a nevelőjelöttekre, akik valamennyien szorgalmasan és jól dolgoznak.

A falu népe szereti a pedagógusokat. Különösen Cibere Magdolnát dicsérik, aki valóban érdemes is erre. Egy nagyszerű osztályközösséget kovacsolt össze az osztályból, s a tanulmányi eredménye is kiemelkedő. Az oktatási állandó bizottság azóta működik jól, amióta ő lett a felelőse. A nevelők büszkék Borsós László kártársra is, aki a népművelés terén végzett jó munkájáért éppen a mostani időben kapott 1000 forint jutalmat.

Esteledik, mikor elhagyom Nagyrábét. A falu kezd elcsendesedni, kigyúlnak az utcai lámpák. A kiskapukon nevető fiatalok, fordulnak ki, és a mozi-indulnak. Örülnek az életnek. Kellemes érzéssel hagyom ott én is az iskolát. Ugy érzem, sőt tudom... jó munka folyik ott.

GARAI ISTVAN
tanulmányi felügyelő.

HÍREK A GENFI ÉRTEKEZLETRŐL

A szombati teljes ülés a koreai kérdéstről tárgyalt

Genf (MTI) A genfi értekezlet Koreával foglalkozó szombati délutáni nyílt ülése Van Vaithajakon Thaiföld külügyminisztere elnökletével 16 órakor kezdődött meg.

Genf (MTI). A genfi értekezlet szombati délutáni teljes ülésén a koreai kérdéssel foglalkozott. A szombati ülés kimagasló eseménye Molotovnak, a Szovjetunió külügyminiszterének beszéde volt.

Iljicsov szovjet szóvivő szombati délutáni sajtóértekezletén rámutatott, hogy Molotov a koreai kérdés vitája során új, konkrét javaslatokat terjesztett elő, amelyek megvitatása új szakaszt nyit meg a genfi értekezleten, ha az értekezlet minden résztvevője jóakarattal és megegyezési szándékról tesz tanubizonyosságot és valóban a koreai kérdés megoldására törekszik.

A szombati ülésen felszólalt még Csou En-laj, a Kínai Népköztársaság külügyminisztere és Nam Ir, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság külügyminisztere, valamint Etiópia, a Fülöp-szigetek és Hollandia képviselői.

Molotov eszmecserét folytatott Bidault-val

Lapjelentések szerint Molotov szovjet külügyminiszter a genfi értekezlet pénteki zárt ülésének

szünetében együtt teázott és félórás eszmecserét folytatott Bidault francia külügyminiszterrel.

Eden elutazása előtt megbeszélést folytatott Molotovval

Genf (MTI). Eden angol külügyminiszter, aki pénteken este Londonba utazott, hogy beszámoljon kormányának a genfi tanácskozások előrehaladásáról, elutazása előtt ötven percig tartó

A falusi ifjúság nemzetközi találkozóinak előkészítése

Az Olaszországi San Albertodl Ravenna község fiataljai felhívással fordultak a világ ifjúságához: rendezzék meg decemberben a falusi ifjúság nemzetközi találkozóját. A felhívás nyomán

A kisiparosok országos tanácskozása

Szombaton délután az EDOSZ székházában megkezdődött a kisiparosok küldötteinek kétnapos tanácskozása. Gervai Béla, a KIOSZ titkára beszámolt a kisiparosok munkájáról a kormányprogram óta eltelt időszakban. A beszámolót követő vitában felszólalt Csikós Nagy Béla könnyűipari miniszterhelyettes is. (MTI)

megbeszélést folytatott Molotov szovjet külügyminiszterrel.

Bidault három napra Párizsba utazik

A genfi értekezleten résztvevő francia küldöttség közölte, hogy Bidault külügyminiszter hétfőn este Párizsba utazik, ahonnan előreláthatólag csütörtökön tér vissza Genfba. A francia küldöttséget Bidault távolléte alatt Frédéric Dupont, az indokínai társállamok új minisztere vezeti. (MTI)

Megkezdődött az aratás a Szovjetunióban

Moszkva (TASZSZ). A Szovjetunió déli területein megkezdődött a gabonánövények aratása. Megkezdtek az aratást a többi között Turkménia kolhozaiiban is. Az ashabadi terület három kolhozában már befejezték a búza és az árpa aratását. Az Ashabad közelében lévő Vorosilov kolhozban a termésátlag hektáronként eléri a 25 mázstát.

Ma 5 és fél 9 órakor tartja előadását a Magyar Állami Népi Együttes

Tegnap, a délelőtti órákban aggodó arcokkal kémlelték az emberek az eget. Még azok is, akik egyébként örülnek a jó termést érlelő esőnek. Az aggodók legfőbbjének zsebében már ott lapul a jegy, amely feljogosítja arra, hogy belépessen a nagyérdemi Stadionba és gyönyörködhesen a Magyar Állami Népi Együttes új műsorában.

Az aggodóknak azonban nem kell félniük, hogy az eső elmossa az előadást, mert az együttes a tegnap délután 5 órára kitűzött előadást ma délután 5 órakor megtartja. Mi lesz, ha ma is esik az eső? Akkor sincs kétségbeesésre ok. Ez esetben egy nappal később, hétfőn délután és este láthatják a műsort.

Mostani vendégzereplésük alkalmával egy csokor új számot mutatnak be. Többek között az „Este a fonóban” címűt, amelyet filmről már ismernek nemcsak hazánkban, hanem a világ több országában is. Gulyás-Rábai „Almatopás” című vídám táncjellemképe is nagy tetszésre tarthat számot. Az együttes egésze

— ének-, zene-, tánckar — mutatja be Gulyás-Rábai: „Első szerelem” című tánckompozícióját, amelyet még ez évben — az „Ecséri lakodalmas” és „Este a fonóban” címűhöz hasonlóan filmreveznek.

Mindez természetesen az új műsor táncszámainak csak egy része. A táncszámok mellett az ének- és zenekar számai is maradandó élményt nyújtanak. A „Hunyadi nyitány”-t a zenekar művészi tolmácsolásában hallhatja a közönség, de nem kisebb élvezetet nyújt Csenki Imre újszáma, a „Duda-nóta” — az énekkar előadásában.

A Magyar Állami Népi Együttes vendégzereplésére Debrecenbe érkezett az együttes két Kossuth-díjas művészeti vezetője, Csenki Imre és Rábai Miklós is. A debreceni előadások után — amelyek jó idő esetén ma 5 és fél 9 órakor kezdődnek — az együttes kedden Hajdúbörzsönyben, szerdán Karcagon — fél 9 órai kezdettel — csütörtökön pedig 5 és fél 9-kor Nyíregyházán tart előadást.

Több száz nevelőt jutalmaztak meg a Pedagógus Napon

Ez évben ünnepeltük harmadszor a pedagógus napot. E nap tiszteletére bensőséges ünnepege-

ket rendeztek a debreceni iskolákban is a tanulók és szülők, ahol köszöntötték és megvendégelték a nevelőket.

Délután mintegy 400 nevelő a MAV zenekarral vonult a Csokonai gimnáziumból az Alföldi palota előtti szovjet hősi emlékmű elé, ahol a magyar és szovjet himnusz hangjai mellett helyezték el a megyei tanács, a Pedagógus Szakszervezet területi bizottsága, valamint a Kossuth Lajos Tudományegyetem nevében a kegyelet, a megemlékezés koszorúit. Ezután a Központi Kultúrötthonban folytatódott az ünnepség.

Az elnökségben helyet foglalt Györi Gáspár elvtárs, a megyei pártbizottság képviselőjében, Balogh Endre, a városi tanács elnöke, Jónás Lajos kötelese-tanyai Kossuth-díjas tanító, Pucsera Tibor, az oktatásügyi minisztérium osztályvezetője és még sokan mások.

A Központi Kultúrötthont zsűfőlség megtöltötték Debrecen és környéke nevelőit, akiket Strebelovszky Lajos, a Pedagógus Szakszervezet területi bizottságának elnöke üdvözölt, majd Bartha János a megyei tanács elnökhelyettese mondott ünnepi beszédet. Az üttörök üdvözlése után megjutalmazták a kiváló eredményt elért nevelőket.

A „kiváló tanár”, illetve „kiváló tanító” kitüntetés tegnap az Országgházban kapta meg három hajdú-biharmegyei nevelő, a kitüntetéssel járó 3000 forint pénzjutalommal együtt. Dr. Nagy János, a Fazekas általános gimnázium tanára „kiváló tanár”, Fehér Istvánné, a berettyóújfalui általános fiúiskola igazgatója és Givács Margit, a balmazújvárosi általános iskola nevelője a „kiváló tanító” kitüntetését kapta. Huszonegy nevelőt az „oktatásügyi kiváló nevelője” kitüntetéssel és 1000-1000 forinttal jutalmaztak. Kétszázán részesült 300-1000-ig terjedő pénzjutalomban.

A megjutalmazottak között több tanyasi tanító is van, mint például Pozsár Miklós Téglás, Gyulahalom II., aki húsz éve tanít tanyán. Az „oktatás kiváló dolgozója” kitüntetését és 1000 forint jutalmat kapott.

A pedagógus napot nívós kultúrműsor zárta be, amelyen a Csokonai Színház művészei, az Eptők kultúr csoportja, az Uttörök együttese és a Hajdú-Biharmegyei Népi Együttes lépett fel,

NEMZETKÖZI SZEMLE

Az amerikai atomdiplomácia új lépései

Az 1953-as év utolsó napjainak egyikén Eisenhower, az Egyesült Államok elnöke megjelent az ENSZ közgyűlésének ülésén és előterjesztette elgondolásait az atomenergia kérdéseinek megoldásáról. „A legfőképpen érintett kormányok — mondotta egyebek közt — olyan arányban, ahogyan a józan ész elemi követelményei megengedik, már most kezdjék el és a továbbiakban folytassák együttesen normális urán- és hasadóanyag készleteik bizonyos részének átadását egy nemzetközi atomenergia-szervezetnek.” Az elgondolás magyarázatát engedjük át Waller Lippmann-nak, a New York Herald Tribune című ismert amerikai burzsoáz lap publicistájának. „Az új amerikai javaslat nem irányozza elő az atomfegyver korlátozását, sőt még szabályozását sem — írta a beszéd másnapján Lippmann. — Az új javaslat — írta ugyancsak ő — elveti azt a véleményt, hogy esetleg lemondhatnánk, vagy lemondunk katonai erőnkre való támaszkodásról.”

Az atomfegyver és általában a tömegpusztító fegyverek eltiltásáról tehát nem emlékezett meg Eisenhower, noha a második világháború befejezte óta ez az emberiség egyik legégetőbb problémája és noha a Szovjetunió eszterendő óta javasolja az atomfegyver és a többi tömegpusztító fegyver eltiltását és a tilalom megtartásának nemzetközi ellenőrzését. A Szovjetunió Eisenhower elgondolásainak említett hiányossága ellenére is hajlandó volt tárgyalni az Egyesült Államokkal az Eisenhower tervéről. A tárgyalások meg is indultak.

Az utóbbi hetekben az amerikai burzsoáz sajtó mind többet írt arról, hogy az amerikai-szovjet tárgyalások „nem vezetnek eredményre”, ennél fogva Amerikának másfelé kell orientálnia. Egyes lapok már azt is tudni vélték, hogy az Egyesült Államokban terv készült egy olyan nemzetközi „atomalap” megteremtésére, amely nem számol a Szovjetunió részvételével. Ez a terv — mint a lapok írták — abban különbözik Eisenhower tervétől, hogy nem követeli meg a Szovjetunió

közreműködését. Az amerikai sajtó tehát megszegte a tárgyalások titkosságát, és elébe vágva a hivatalos közleményeknek, fellelőten jóslatokba bocsátkozott a tárgyalások kimeneteléről. A dolognak azonban nem ez a lényege, hanem az, hogy az amerikai sajtó voltaképpen kifecsegette az amerikai kormány valódi terveit. A „jól értesült” újságírók cikkeiből nem nehéz levonni azt a következtetést, hogy Amerika egy pillanatig sem vette komolyan a tárgyalásokat és még azt a silány elgondolást sem vette komolyan, amelynek szerzői babérral Eisenhower elnököt illetik.

Ami mindennek magyarázatát illeti, azért sem kell nagyon messze mennünk. Amerikában hatalmas atomipar működik. Az atomipar pedig hatalmas profitot hoz a Morgan, a Dupont, a Rockefeller és a Mellon társaságoknak. Az az amerikai sajtó, amely az atombomba eltiltása ellen folytat propagandát és az amerikai „atomfőlény” hitelét veszített meséjét hirdeti, voltaképpen ezeknek az atomprofiton nyereszkeskedő monopolizáló társaságoknak érdekeit fejezi ki.

Az amerikai atomköltségvetés az 1954—55-ös költségvetési évben

Az érdemi tárgyalások hete Genfben

Az elmúlt héten Genfben megkezdtek az indokínai tűzszünet érdemi kérdéseinek megvitatását. A vietnami néphadsereg és a francia expedíciós haderők katonai képviselői közvetlen tárgyalásokat kezdtek a demarkációs vonalak megállapításáról és a csapatok tűzszünet utáni elhelyezkedéséről, a külügyminiszterek pedig a fegyverszüneti feltételek tiszteltetését tartását ellenőrző semleges felügyelő szerv összetételéről kezdtek vitát.

A békeszerető emberiség örömmel fogadta ezt a fejleményt, azt, hogy a genfi értekezlet eljuthatott eddig a pontig, a Szovjetunió, a Kínai Népköztársaság és a Vietnami Demokratikus Köztársaság erőfeszítéseinek köszönhető, E három ország küldöttsé-

Eisenhower tervvel szerint 2425 millió dollár lesz, 225 millió dollárral több, mint 1953—54-ben. Ez is mutatja, hogy Amerikának esze ágában sincs az atomfegyverkezés beszüntetésére gondolni. Ugyanezt mutatják az ez év márciusában és áprilisában a csendesóceáni szigeteken lezajlott hidrogénbomba-kísérletek is.

Világos tehát, hogy teljes joggal állapíthatja meg a „Pravda” május 29-iki száma, hogy az amerikai kormány makacsul nem hajlandó az atomfegyver és a többi tömegpusztító fegyver eltiltásának útjára lépni és nem kíván más államokkal együtt kötelezettséget vállalni, hogy nem alkalmaz atom, hidrogén és más tömegpusztító fegyvert. Következésképpen azt az amerikai tervet, amely nemzetközi „atomalapot” akar létrehozni a Szovjetunió nélkül, kísérletnek kell tekinteni arra, hogy az amerikai uralkodó körök kezükbe kaparintásuk az összes kapitalista országokban folyó atomkutatókat ellenőrzésért, de továbbra is fenntartsák, sőt fokozzák azt a veszélyt, amit a tömegpusztító fegyverek az emberiségre jelentenek. A Béke-Világ tanács most lezajlott rendkívüli ülészakának határozatai megmutatják a békeszerető embereknek azt az utat, amelyen tovább kell haladniuk, hogy végső csapást mérjenek az atom- és hidrogénbomba kalózáira.

javasolták, hogy a semleges felügyelő szerv India, Pakisztán, Lengyelország és Csehszlovákia képviselőiből álljon. A nyugati tábor azonban elutasítja ezt a javaslatot azzal az indoklással, hogy „kommunista ország” nem lehet semleges. Lényegében tehát arról van szó, hogy az amerikaiak olyan „semleges” felügyelő szervet akarnak létrehozni, amely túlnyomó többségében a gyarmattartók képviselőiből állnak és amely így természetesen nem lehet tárgyilagos.

Az amerikaiak már régóta készülnek arra, hogy leküzdhetetlen akadályá válnak a tárgyalásoknak ezt a kérdését. Néhány héttel ezelőtt kampányt kezdtek annak „bebizonyítása” érdekében, hogy a koreai semleges felügyelő bizottság nem tudta betölteni feladatát. Erre a nem éppen tisztességes mesterkedésre a koreai semleges felügyelő bizottság svéd és svájci tagjait használták fel. Már akkor világos volt, de most még világosabb, hogy azt akarták bebizonyítani, ami nem vált be Koreában, az nem válhat be Indokínában sem.

Az amerikai urak és társaik azonban tévedtek. A koreai semleges felügyelő bizottság működéséről nyilvánosságra hozott dokumentumok, elsősorban a lengyel és cseh katonai képviselők jelentései bebizonyítják, hogy az együttműködés távolról sem a „kommunista” országok képviselői mellett, hanem nagyon is azon, hogy a svéd és svájci katonai képviselők, enyhén szólva „túl engedékenyek voltak” az amerikai tanácsokkal szemben.

Az amerikai sajtó és a Laniel-kormányhoz közelálló francia sajtó természetesen most is igyekszik borús hangulatot kelteni és elhínteni a reménytelenség magyarázatát a világon. Az érdemi tárgyalások azonban nem ad okot sötétlen látásra. Az, hogy egy kérdésben nehézségek vannak, nem jelenti és nem is jelentheti a további tárgyalások céltalanságát, vagy reménytelenségét. Az ilyen hangulatkeltés csak azoknak érdeke, akik egyáltalán nem is akarnak tárgyalni és akik csak azért ülnek a genfi tárgyalóasztalnál, hogy meggyűjtsék magukat a teljes leleplezésért, és a világ népeinek elemi érelj felháborodásától.

Atadt

Ünnep

A Hajdúsági Gozói a pártkongre az azt vállalták 4,038.825 forint a népgazdasági kat becsülettel zal a nem csö hogy a vállalt millió forint be rint értékű pe Nagyszerű ereg lások 178.4 szá A kiemelkedő számukra az szusa elnökség lamint a megye nek a szépen nap adták át mint a verset egyik legfiatal nak a szépen remben. Elisr hogy augusztu szinte egyetlen amikor ne ün munká jutak Gyógyszergyár üzem jelvényt mét azt és versenyzészlajj minisztertanács zászlaját, máj üzem jelvényt mostani ünne mülja. Nem csö zetőségnek, a nökségének, a ságnak elismer Patkovszky igazgatójának Barcsi Gyula pártbizottság ünnepi beszé hogy az utóbbi épült Debrecen dúsági Gyógys gyár dolgozói sseggel kellett részt azzal, am helyezése sorá azzal, hogy új tak meg Magy dúsági Gyógys lektívája jól v a nehézségek

— Az új nemcsak nehé gek is van jól éltek ezzel példa is, hogy természetesnek zenegyszerűs hogy közben gét egyhete de az eredmény gyár derekasa dotta feladatá resét termeli ker összesség szergyárban mel — itt ne dolgozóinak báb észlel, ily des vesz erő nem azonnal ságot.

— A III. tati utat mu Gyógyszergy bat, előcséba a legfőbb anyagi és k nek javításá a munkások el minden a gátolja. A pünk életsz Eppen ezért dolgozóit, h ményekért s olyan bátra ahogy edo adom át a s égének okl hajdú-bihar kongresszus megyei pár — fejezte be Boros Ló üzem bizo hatódottan pártbizottsá va:ra: „Ü zója nevéb tők leszünk

Atadták a kongresszusi verseny megyei győzteseinek az okleveleket és a megyei pártbizottság versenyzászlait

Ünnepség a Hajdúsági Gyógyszergyárban

A Hajdúsági Gyógyszergyár dolgozói a pártkongresszus tiszteletére azt vállalták, hogy terven felül 4,038.825 forint penicillint adnak a népgazdaságnak. Adott szavukat becsülettel teljesítették — azzal a nem csekély módosítással, hogy a vállalat több mint négy-millió forint helyett 7,206.292 forint értékű penicillint gyártottak. Nagyszerű eredmény ez: felajánlásuk 178.4 százalékos teljesítése. A kiemelkedő munka biztosította számukra az MDP III. kongresszusának elnöksége oklevelének, valamint a megyei pártbizottság versenyzászlajának elnyerését. Tegnap adták át úgy az oklevelet, mint a versenyzászlót Debrecen egyik legfiatalabb gyára dolgozóinak a szépen feldíszített kultúrteremben. Elismerésre méltó az is, hogy augusztus 20-ára nem volt szinte egyetlen nagyobb esemény, amikor ne ünnepelték volna a jó munka jutalmát a Hajdúsági Gyógyszergyárban. Akkor az él-üzem jelvényt, november 7-ére ismét azt és a városi pártbizottság versenyzászlaját, április 4-ére a minisztertanács és a SZOT vándorzászlaját, május 1-re újból az él-üzem jelvényt nyerték el. De ez a mostani ünnepség mindet felülmúlja. Nem csoda: a Központi Vezetőségnek, a pártkongresszus elnökségének, a megyei pártbizottságnak elismerését tolmácsolják.

Patkovszky Imre elvtárs, a gyár igazgatójának üdvözlő szavai után Barcsi Gyula elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára mondott ünnepi beszédet. Hangoztatta, hogy az utóbbi időben több üzem épült Debrecenben, köztük a Hajdúsági Gyógyszergyár is. Az új gyár dolgozóinak kétszeres nehézséggel kellett megküzdeni. Egyszerrel azzal, ami egy gyár üzembe-helyezése során előáll, másrészt azzal, hogy új iparágat honosított meg Magyarországon. A Hajdúsági Gyógyszergyár egész kollektívája jól vizsgázott és győzött a nehézségek felett.

Az új üzemben azonban nemcsak nehézségek, de lehetőségek is vannak. A gyár dolgozói jól éltek ezzel, amit bizonyít az a példa is, hogy az 1952. decemberi termelésüknek ma több mint a tízszeres gyártást, úgy, hogy közben a penicillin önköltségét egyhatedére csökkentették. Ez az eredmény azt tükrözi, hogy a gyár derekasan, becsülettel megoldotta feladatát — ma már kétszeresével termeli a tervezettnek. A siker összefügg a Hajdúsági Gyógyszergyárban kialakult jó szellemmel — itt nem nyugszik a gyár dolgozóinak nagy többsége, ha hibát észlel, ilyenkor nem a csüggedés vesz erőt a dolgozókon, hanem azonnal kijavítják a hiányságot.

A III. kongresszus határozatai utat mutatnak a Hajdúsági Gyógyszergyárban is. Többet, jobbat, olcsóbban termeljenek — ez a legfőbb feladat, a dolgozók anyagi és kulturális szükségleteinek javításához. Az üzem vezetői a munkásokkal együtt hátrítsanak el minden akadályt, ami ezt a célt gátolja. A dolgozóktól függ népünk életszínvonalának emelése. Eppen ezért arra kérem az üzem dolgozóit, hogy még szebb eredményekért szálljanak harcba, épp olyan bátrah, épp olyan harcosan, ahogy eddig tették. Boldogan adom át a pártkongresszus elnökségének oklevelét és a legjobb hajdú-biharmegyei üzemnek járó kongresszusi versenyzászlót — a megyei pártbizottság kitüntetését.

Boros László elvtárs, a gyár üzemi bizottságának elnöke meghatódottan így válaszolt a megyei pártbizottság első titkárnak szavaira: „Üzemünk minden dolgozója nevében fogadom, hogy méltók leszünk erre a dicsőségre.” Ez-

után Patkovszky Imre igazgató oklevelet nyújt át a kongresszusi versenyben legjobb munkát végző extrakciós üzemrészes vezetőjének, dr. Aurer Györgynek, továbbá a legjobb munkát végző dolgozóknak, Angyalóti Tivadarnak. Vályi Péter elvtárs, a nehézipari minisztérium Szervesvegyszer Igazgatóságának vezetője végül a nehézipari miniszter üdvözlését tolmácsolta, majd átadta az Elnöki Tanács kitüntetését: Patkovszky Imrénak, Darvas Jenő osztályvezetőnek, Végh Lajos csoportvezetőnek a „Szocialista Munkáért Erdemérem”; Kozma Lajos főenergetikusnak, Buzna Árpád osztályvezetőnek, Harsányi Gábor főgépésznek, Angyalóti Tivadar műve-

zetőnek, Fazekas József szakmunkásnak a „Munkaérdemérem” kitüntetését. Az ünnepség keretében adta át Szőke Béla csoportvezetőnek, Kapusi János villanyszerelőnek, Forgács Gábor csőszelőnek, Okrós István szakmunkásnak, Sinyay Imre csoportvezetőnek, Bari Lajosné segédmunkásnak, Pogány János energetikusnak, Fülöp Tibor főművezetőnek, Kecskés József szakmunkásnak, Kékési Sándor osztályvezetőnek a „nehézipari kiváló dolgozója” kitüntetését.

A lelkes ünnepségen kitüntetettek nevében Patkovszky Imre elvtárs fogadta meg, hogy a jövőben még szebb eredmények eléréséért harcolnak.

Továbbra is első akar maradni a püspökladányi gépállomás

Bensőséges ünnepség keretében vették át a pártkongresszus elnöksége oklevelét, a megyei pártbizottság kongresszusi versenyzászlaját és a Gépállomások Megyei Igazgatóságának dicsőséges oklevelét a püspökladányi gépállomás dolgozói és vezetői. Az ünnepségen résztvettek a megyei, járási és községi pártbizottság, a Szakszervezetek Megyei Tanácsa, a megyei, járási és községi tanács, és a környező termelőszövetkezetek képviselői.

A megye legjobb gépállomásai dolgozóinak és vezetőinek A. B. r. u. s. István elvtárs, a megyei pártbizottság kiküldötte adta át a kitüntetések, amiket Bartha Bálint elvtárs, a püspökladányi gépállomás igazgatója vett át.

Méltó helyre kerültek ezek a nagy kitüntetések. A püspökladányi traktorosok kiváló, példamutató munkát végeztek és végeznek ma is. Tavasi talajmunka tervüket 160 százalékra teljesítették — kiváló minőségű munkával! S ezzel méltán vívták ki nemcsak Püspökladány és környéke, hanem a megye, az ország szakszervezetek elismerését, dicséretét.

A püspökladányi gépállomás dolgozói és vezetői azonban nyugudatlan emberek: soha nem tudnak megelégedni azzal, ami már megvan — mindig többre törek-szenek. Ez mutatkozott meg a szombati ünnepségen is. Egymásután kértek szót a traktoristák, szerelők, az agronómusok, az adminisztratív dolgozók és arról be-

széltek, hogy milyen újabb célkitűzések megvalósításáért akarnak harcba indulni. Széles János főgépész elvtárs vállalta, hogy teljesen megszintetíti a kampany-szerű javításokat, fokozottan több hulladékanyagot használnak fel a javításoknál, állandó és rendszerű karbantartással lehetővé teszik, hogy a gépek élettartamát, használhatóságát — gyakorlati alkatrészcsere nélkül — meghosszabbítsák. Így 100 ezer forintot akarnak megtakarítani ebben az évben. Tóth Lajos brigádvezető elvtárs vállalta, hogy brigádjára 15 százalékos üzemanyagmegtakarítás mellett a termelőszövetkezeteknél aratásig még kétszer végig sorművelést, aratási tervüket pedig 115 százalékra teljesítik. Baranyai Lajos kombájnos aratási tervét 120 százalékra akarja teljesíteni.

S így hangzottak el egymásután a vállalások — számszerint 45 — a munka termelékenységének növelésére, a minőség javítására, az önköltség csökkentésére.

Negyvenhárom dolgozó tett fogadalmat a lelkes ünnepségen. Ezek a fogadalmak nem üres szavak. A püspökladányiak bebizonyították eddigi munkájukkal, hogy amit egyszerű kimond a szájuk, azt minden körülmények között végrehajtják, illetve végrehajthatják a géppel — a kezükkel. Mégpedig mentül hamarabb. Mert ma még ők az elsők a megyében, de a többi gépállomáson sem alusznak az emberek. Márpedig a püspökladányiak elsők akarnak maradni!

Öröm a berettyóújfalu járásban

A járás valamennyi községe ülte közös ünnepét tegnap délután a járás székhelyén: Berettyóújfaluiban. Több mint 400-an gyűltek össze délután 4 óra a kultúrház ragyogóan újja varázsolt nagytermében. Az értékelő nagygyűlés délután 4 órakor kezdődött meg Nagy József elvtársnak, a járási pártbizottság titkárnak beszámolójával. A hozzászólások azt bizonyították, hogy még a győztesek se akarnak megpihenni babéraikon. A darvasiak már előre tekintenek. Erről tesz tanúbizonyságot Gáspár János tanácselnök, aki vállalja községe nevében, hogy gabona beadásukat cséplés befejezése után öt nappal maradéktalanul teljesítik. Egyben vállalják azt is, hogy augusztus 20-ig vízszint sertesbe-adási kötelezettségüknek tesznek hiánytalanul eleget. Az újrírziak 40 mázsás kukoricaátlagot vállaltak. Azonban a bakonszegiek sem akarnak elmaradni. Ők is megfogadják, hogy azokon a te-

riületeken, amelyek nem vízenyőse-
sek, szintén elérik ezt az átlagot.

Nagy József elvtárs elsőnek is az újrírzi Lenin termelőszövetkezet párttitkárnak, Széll Józsefnek nyújtja át a megyei pártbizottság díszes zászlaját. Fe. d. ü. b. r. ö. g. a taps. Megérdemli a Lenin termelőszövetkezet, példamutató munkájának jutalma a zászló és az ünneplés. A csoportból külön jutalmat kap idős Bugyi Bálint sertésgondozó, aki 458 munkaegységet teljesített és Nacska Kálmáné, aki annak ellenére, hogy 7-ből is becsülettel kiveszi a részét. Több mint 400 munkaegységet van. Külön díszoklevelet kap a csoport elnöke és párttitkára, Uram János és Széll József elvtárs.

Aztlán a darvasi Bem termelőszövetkezet kap díszoklevelet. Majd a csökmői Kossuth és a bakonszegi Új Világ elnökét jutalmazták.

Ezután P. Kovács István, a me-

gyei tanács versenyzászlajának képviselője emelkedik szólásra. Lelkesítő szavak kíséretében adja át a megyei tanács zászlaját és a Begyűjtési Minisztérium 3000 forintos jutalmát Uram János elvtársnak, és a megye legjobb községét illető versenyzászlót a darvasiaknak.

P. Kovács elvtárs szavai után fokozódik mégcsak igazán a hangulat: megtudják a jelenlevők, hogy a megye mindhárom élenjáró községe a berettyóújfalu járásból került ki. Darvas, Ujrírzi,

Dancsháza ez a három büszke és boldog község.

Végül a megyeszerte közkedvelt Dongó Szinpad ad jutalmaműsort. Mikor búcsúznak az egybegyűltekről, a szilárd elhatározással indulnak hazafelé: tovább fokozzák a kongresszusi versenyben elért eredményeiket. Az elmaradók igyekeznek a győztesek fölébe kerekedni. Nehéz dolgot lesz, mert a győztesek nem akarják hagyni magukat. Erről beszélnek a csillogó szemek...

A helyiipari vállalatok között első lett a Kefegyár

A Kefegyár dolgozói a kongresszusi verseny folyamán minden nap teljesítették a tervüket és a vállalásukat. Őket érte az a megtiszteltetés, hogy a megyei pártbizottság versenyzászlaját, mint második legjobb üzem elnyerhették. A zászlót ünnepélyes keretek között szombaton adta át a megyei pártbizottság nevében Angyal László elvtárs. Üdvözlő beszédében többek között ezeket mondotta: „A Kefegyár dolgozói az MDP III. kongresszusának tiszteletére 272.000 forint értékű felajánlást tettek, melyet határidő előtt, vagyis május 28-ig bezárólag 366.000 forintra teljesítették. A vállalásuknak tehát 134.5 százalékra tettek eleget, a termelési tervüket pedig 146.7 százalékra teljesítették.

A kefegyári dolgozók nemcsak a terv teljesítéséért harcolnak, hanem a dekadonkénti egyenletes termelésért is. A május havi első dekad tervüket 115.7, másodikikat 129.5, a teljes havi tervet pedig május 28-ig 117 százalékra teljesítették, májusban tehát termelésük 14.1 százalékkal emelkedett.

Az anyagköltsége a tervezett 62.3 százalékkal szemben 61.2 százalékosat tesz ki. A kongresszusi verseny ideje alatt 0.7 százalékos anyagköltségmegtakarítást ért el a Kefegyár. Javult a gyártott cikkek minősége is. Áprilisban 2.000 forint, májusban 3.000 forint bér-alapmegtakarítást értek el.

Angyal elvtárs beszéde után Pusztás Géza elvtárs, a Helyiipari Szakszervezet elnöke, majd az SZMT nevében pedig Olajos Zsigmond elvtárs köszöntötte a megjelent dolgozókat.

A vállalat vezetősége nevében Fényesvárosi Károlyné igazgató elvtársnő osztotta ki a kongresszusi versenyben legjobb eredményt elért dolgozók között több mint 3000 forint pénzdíját.

Pénzdíjalomban részesültek többek között a csiszoló műhely, marós, levágó és a fényező brigádok. — Oklevelet kaptak: Ungvári János művezető, Sárosi Istvánné, Murvai Sándorné, Simon Istvánné (brigádvezető), Király Istvánné, Lengyel Lajosné, Nagy János és Széll János utókalkulátor és sokan mások.

103.3 százalékra teljesítette növényápolási tervét a tiszacsegei gépállomás

A tiszacsegei gépállomás dolgozóinak Kállai Imre elvtárs adta át a megyei pártbizottság kongresszusi versenyzászlaját.

A tiszacsegei gépállomás dolgozói és vezetői méltán részgáltek erre a nagy kitüntetésre. Nincs egyetlen traktoros sem ezen a gépállomáson, aki ne teljesítette volna már túl tervét. A traktorosok lelkes, minden akadályt leküzdő munkájának, a munka helyes és átgondolt megszervezésének köszönhető, hogy a tiszacsegei gépállomás tavaszi tervét részleteiben is teljesítette. Eddig az összes talajmunka tervét 233.7, az összes traktorokkal végzendő munka tervét 223.8, a tavaszi szántási tervét 101.7, a vetéstervet 190.9 százalékra teljesítették. Jól halad a növényápolás is: a gépállomás már 3.3 százalékkal túlteljesítette gépi kapálási tervét. Nagy gondot fordít-

tanak a gépek rendes karbantartására, az üzemanyag és az alkatrészek gazdaságos felhasználására: eddig 22.1 százalékos üzemanyagmegtakarítást és 8.6 százalékos alkatrészmegtakarítást értek el. Egyre javult a gépállomás traktorosai által végzett munka minősége is. Ezt kihangsúlyozta Kocsis Géza elvtárs községi párttitkár is, aki a község dolgozóinak nevében köszöntötte a gépállomás dolgozóit.

A megyei pártbizottság kongresszusi versenyzászlaját a gépállomás dolgozói nevében Nagy Zoltán elvtárs, a gépállomás igazgatója vette át. Majd átadták a gépállomás 4 legjobb dolgozójának a Gépállomások Főigazgatójának kongresszusi oklevelét: Vincze Jenőnek, Juhász Istvánnak, Jászai László brigádvezetőnek és Szőke Ferenc főgépésznek.

A megyei pártbizottság kongresszusi versenyzászlajával kitüntetett termelési bizottság

Ünnepélyes keretek között adta át Kolozsvári Lajos elvtárs a megyei pártbizottság kongresszusi versenyzászlaját a hajdúszoboszlói termelési bizottságnak. Rászolgált erre a kitüntetésre a bizottság. Szarvas János elvtárs vezetésével kiváló eredményeket tud felmutatni, hathatósan segíti a város dolgozó parasztságának a nagyobb termésért folytatott harcát. Öntözéses konyhakertészet, kendertermesztés, méhészszerkesztés létesítése bizonyítja a jó munkát.

A termelési bizottság — mintegy 76 dolgozó paraszt — minden munkában példát mutat. 550 hold szőlőt gyümölcsös szakszerű ápolását is elvállalta. Permetező-

brigádokat alakítottak a kártevők ellen. Hogy valóban teljes értékű támogatást tudjon adni — hét termelési bizottsági tag a tél folyamán elvégezte az öntözéses növénytermelési tanfolyamot.

A termelési bizottság tagjai közül 10 egész évi, a többi pedig első félévi beadási kötelezettségét már teljesítette. Személyes példamutatással és lelkes felvilágosító munkával az állammal szembeni kötelezettség teljesítéséhez is komoly segítséget adnak. Megérdemlik tehát a nagy elismerést jelentő kongresszusi zászlót, ami még jobb munkára, még nagyobb munkasikerre készíteti az élenjáró hajdúszoboszlói dolgozó parasztokat: a termelési bizottságot.

1953 októberében pártunk Központi Vezetősége nagyjelentőségű határozatot hozott a pártpropaganda helyzetéről és feladatairól. Ez a határozat szabja meg párt-szervezeteink propagandamunkáját nemcsak ebben az évben, hanem a következő esztendőben is.

A hajdú-biharmegyei pártbizottság is rögtön nekilátott, hogy a határozat tükreben vizsgálja meg a megyei propagandamunkát. Ugy láttuk, hogy a propagandamunka színvonala akkor emelkedik, ha a párt-szervezetek elmélyülően és tervszerűen irányítják területükön az oktatást. A határozat külön is felhívta figyelmünket: az oktatási munka megjavításának fontos feltétele az, hogy „a pártbizottságok és párt-szervezetek ne csak az oktatás szervezeti kérdéseivel foglalkozzanak, hanem behatoljanak annak tartalmába”. Ezért azt tanácsoltuk alapszervezeteink vezetőségi tagjainak, hogy rendszeresen látogassák és ellenőrizzék a foglalkozásokat a különböző pártoktatási formákban.

A pártoktatás irányítása

Közvetlen, élményszerű tanulmányozás nélkül az oktatást nem lehet konkrétan, a helyi viszonyokat mérlegelve irányítani. Sok vezetőségi tag — különösen az újjáválasztás óta — nemcsak esetenként, hanem rendszeresen eljár a foglalkozásokra. Nilsz Józsefné elvtársnő, a polgári köz-ségi pártvezetőség tagja pl. rendszeresen részt vesz a politikai iskolák szemináriumain, és bírálatokkal, elméleti tanácsadással segíti a propagandistát és a hallgatókat. Valamennyi alapszerveze-

Párt és pártépítés

Hajdú-Bihar megye párt-szervezetei a pártoktatási év sikeres befejezéséért

tünkben az ellenőrzésnek ezt a segítő formáját igyekszünk meghonosítani. Egész megyénkben elterjedt az a helyes módszer is, hogy az alapszervezeti vezetőség időnként meghív ülésére egyes propagandistákat. Itt a propagandista beszámol munkájáról és hallgatói fejlődéséről. Hajdúsámszonban a hallgatókat is meghívják erre, s ők elmondják észrevételeiket.

Eredményeink ellenére sem lehetünk megelégedve megyénkben az oktatási munka irányításával. Párt-szervezeteink jelentős része még mindig sokkal többet törődik az oktatás szervezeti kérdéseivel, mint a tartalmával. Főleg ott van ez így, ahol a vezetőségi tagok nem látogatják a foglalkozásokat, és nem vesznek részt propagandamunkában. Az oktatást csak az tudja ellenőrizni, aki tájékozott a tananyagban, ismeri az oktatási formát, tisztában van a követelményekkel szemben a módszerekkel. Enélkül az ellenőrzés csak azt állapíthatja meg, hogy mennyi a létszám, kik és hány-szor szólaltak fel, milyen volt a foglalkozások légköre. Nem tudja megítélni azonban a foglalkozások lényegét: azt, hogy a kérdéseket helyesen tisztázták-e, kielégítő volt-e a vita színvonala, stb.

Különösen a tavaszi munkák kezdetén ütköztek ki szembetűnően propagandamunkánk irá-

nyításának hibái. Főként a termelőszövetkezetekben és a gépállomásokon akadt el az oktatás. Sok párt-szervezetünknek később itt is sikerült kemény munkával kiemelnie ebből a veszteglésből a tanfolyamokat. A hajdúnási Kossuth termelőszövetkezetben pl. szép eredményeket értek el az oktatás folytatásáért vívott harcban, mert helyesen alkalmazkodtak a megváltozott feltételekhez: a tavaszi munkák idején a brigádszállásokon tartják a szemináriumot. Ezt a példát követhetné termelőszövetkezeti és gépállomási párt-szervezeteink jelentős része. Ehhez azonban olyan lelkes propagandisták kellene, mint Szalóci Sándorné elvtársnő, aki kijár a brigádszállásokra oktatni hallgatóit.

Az oktatás azért is akadt meg ideiglenesen a tavasz elején, mert párt-szervezeteink nem vették fel elég gyorsan a harcot a tanulási felgyelmet lazító nézetekkel szemben. Juhász Sándor elvtárs, a nagylétei járási pártbizottság titkára pl. azt az utasítást adta az alapszervezeteknek, hogy a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló témát a propagandisták előadásában ismertessék, és aztán fejezzék be az idei pártoktatási évet. Egyes propagandisták is megengedték feladataikról, s megengedték, hogy a pártoktatást hirtelen megszüntessék. A mező-ségi gépjármű pl. — amióta

megindult a földeken a tavaszi munka — Kovács Sándor elvtárs egyáltalán nem tartotta meg konferenciáit;

A pártoktatás irányítása állandó, rendszeres munka. Akkor eredményes, ha rugalmasan alkalmazkodik a helyi viszonyokhoz, szüntelenül kezdeményez, ellenőriz és gyakorlati módon segít. Párt-szervezeteink csak akkor irányíthatják helyesen a propagandamunkát, ha mélyen megértik, hogy milyen nagy a pártoktatás jelentősége a szocializmus felépítéséért folyó küzdelemben.

Előkészületek az új tanévre

Párt-szervezeteink a pártoktatási év befejezésével egyidejűleg megkezdték az 1954/55-ös pártoktatási év előkészítését is. Legtöbb helyen tervbe vették, hogy mindenekelőtt gondoskodnak a pártvezetőségi tagoknak, s emellett a gazdasági és állami vezetőknél a különböző tanulási formákban történő oktatásáról. Ezzel elérhetjük azt, hogy a következő évben jelentős mértékben emelni tudjuk a propagandamunka irányításának színvonalát, s a marxizmus-leninizmus tanulmányozása egyben az alapszervezetek politikai vezetését is megjavítja.

Párt-szervezeteink nagy gondot fordítanak a propagandisták kiválasztására. Ezzel a fontos mun-

kával olyan elvtársakat bíznak meg, akik képzetek, példamutatók s nemcsak oktatni, hanem nevelni is tudnak. Több helyen a régi, tapasztalt propagandistákon kívül elsősorban az agrónomusokat és a legjobb pedagógusokat bízzák meg a jövő évi szemináriumok és konferenciák vezetésével.

Már megkezdődött a hallgatók kiválasztása is. Ebben a propagandistákon kívül a pártbizalmiak is segítenek nevelő munkájukkal. Pártvezetőségeink elsősorban a pártbizalmiakkal beszélgetnek: megtárgyalják velük jövő évi tanulásukat, és felkérlik őket arra, hogy népszerűsítsék a pártoktatást. Egyes párt-szervezetekben már az idei pártoktatási év végéig ki akarják választani a hallgatókat. Bagaméron azt tervezik, hogy az összefoglalókon már ismertetik a hallgatókkal jövő évi beosztásukat.

Tanulva az elmúlt időszak bürokratikus kiválasztási módszerének hibáiból, párt-szervezeteink idén nagyon vigyáznak arra, hogy a pártoktatás részvevőinek kiválasztásánál a legcsekélyebb mértékben se sértsék meg az önkéntesség elvét. Az önkéntesség elvének betartása a jövő évi munka sikerének egyik fontos feltétele. Ha ezt az elvet szem előtt tartjuk, akkor az oktatás irányításának központi problémája nem a lemorzsolódás elleni harc lesz, hanem az, hogy — amint a Központi Vezetőség határozata célul tűzi ki — minél magasabb színvonalra emeljük elméleti és nevelő munkánkat.

Lajos Kálmán,
hajdú-biharmegyei
pártbizottság oktatási felőse

A rizs

A mezőgazdaság legfontosabb feladata most, hálás, de általában melés és haltenyvetés munkáit idevetően és szakszerűen el.

Azok a termelői állami gazdaságok a múlt évben, valójában gyarapodtak bizonyos részeken. Nem így van a termelés az évben szövetkezetek, egypartosulások val.

Pártunk és központunk az elmúlt időszak bürokratikus kiválasztási módszerének hibáiból, párt-szervezeteink idén nagyon vigyáznak arra, hogy a pártoktatás részvevőinek kiválasztásánál a legcsekélyebb mértékben se sértsék meg az önkéntesség elvét. Az önkéntesség elvének betartása a jövő évi munka sikerének egyik fontos feltétele. Ha ezt az elvet szem előtt tartjuk, akkor az oktatás irányításának központi problémája nem a lemorzsolódás elleni harc lesz, hanem az, hogy — amint a Központi Vezetőség határozata célul tűzi ki — minél magasabb színvonalra emeljük elméleti és nevelő munkánkat.

A nehézségek segít a debreceni és Talajjavító

Termelőszövetkezetek szeptemberben a panaszok ellenében a mezőgazdaságban a szocializmus felépítéséért folyó küzdelemben. A mezőgazdaság legfontosabb feladata most, hálás, de általában melés és haltenyvetés munkáit idevetően és szakszerűen el.

Ahol megfogadják az igazítást

Ahol az Öntözési V. szakemberek útmutatását, intézkedéseiket, ott 96-97-ik és szépen mint például a hajdú-biharmegyei Alkotmányi és Petőfi tiszteletadás 20 kh, hajdú-biharmegyei csoport 34 kh. a gástanal szántást végeztek. Gémméter meglehetősen előtte, utána szántottak. Ha a terület víz összegyűlt, az csak mindig annyit, amennyi a területre, amerre talajnedvességet szárazon való kényszerít. Ezen azonban a hajdú-biharmegyei gőrbéhazi Kossuth Lajos Cs. folyási Vörös Cs. Vállalat szakembere zása ellenére a területen még teljesen ki-40 kh-on 3.000 m³ vízzel és vattayúzással idevetően és szakszerűen el.

BUZA VIRÁGOK

Írta: IVÁN GORELOV

ALKONYODOTT. A völgykatonán fölött, ahol a brigád táborát vert, mind mélyebbre és mélyebbre sülyedt a nap. Valahol, messze a távolban fáradszomjazó zakatol a traktor, miközben néha-néha áttöri a zajt a kaszálógépek gyors, percegő hangja. A magas gabonából kihallik a fűrésztől búcsúdala: „haza térj”, „haza térj”, s úgy tűnik, mintha valóban emberi szavakat mondana.

A tábor üres. Csak Froszja, a szakácsnő csörömpöl egy vödörrel a vízeshordónál, no meg egy öreg ember, nyitott lekvárosingben és félretaposott cipőben szorgoskodik a kaptárhoz hasonló, kis kék kocsinál. Ez utóbbi Danila Csumak, a brigád őre és vízholdója.

Hosszan nézett az országút felé, s figyelte, hátha motorzúgást hall. Szergej Zibikov, a brigádvezető, „halaszthatatlan” futballügyben még délelőtt a faluba ment és még mindig nem jött haza.

— Első éve vezeti a brigádot, a komzsolócok tették meg vezetőnek. Ez nagyon felelősségteljes dolog, de ő nem veszi elég komolyan. Nem, nem, ha már megválasztották, csináljon mindent jól és rendesen és ne csak úgy hus-hus — dohogott magában hangosan Danila.

Szomorúan látgatva fejét, a csűr felé ment, ahol váratlanul Zibikov brigádvezetőbe ütközött.

— Te vagy az? Az ördögbe is, de megijesztettél! Az ajtónál vártalak, te meg hátulról térsz el. Elromlott a motorod.

Zibikov az öreg, poros motorkerékpárt szó nélkül tette le a fűbe, inguujjával pedig a verejtéket törölgette homlokáról. Egész teste nedves volt. Sűrű, szőke haja csomókban lógott a balszeme fölött.

A BRIGÁDVEZETŐ szomorú megjelenése láttán egy-kettőre elpárolgott Danila ha-

ragja, s atyai hangon, nem úgy, ahogy előtte magában, fordult Zibikovhoz:

— Igen, igen, kedvesem, az a baj, hogy azt hiszed, te vagy a legokosabb. Hallgass rám és meg ne haragudj. Nagy dolgot bíztak rád. Félézer hektár nagyszerű, fekete földet. Ne forogj hát, mint egy bűgőcsiga, hanem dolgozz. Hagyd el egy kis időre a futballt, s törődj a gabonával. Ez az első kötelességed!

— Jól van, jól van. Tudom én magam is, mit kell tennem, meg mit nem — válaszolt Zibikov sértődötten.

A válasz meghökkenítette Danilát. Egy pillanatig hallgatott, aztán másról kezdett beszélni:

— Az előbb kerékpározott erre az új agrónomusnő... Ajándékot hozott neked.

— Miféle ajándékot?

— Nézd meg magad. Letette az asztalodra.

Zibikov gyorsan kinyitotta az ajtót, s asztalán egy hatalmas kék lúzavirágcsokrot pillantott meg.

— Tényleg ő hozta? — kérdezte ellágyult hangon.

— Persze, ki hozta volna? Jól láttam az útról, amikor idejött. A csokrot meg odakötötte hátra a csomagtartóhoz. Hol a vezető?

— Kérdezte és egész arcával nevetett. Add ezt oda neki — mondta.

— Igazán, Daniluska? De miért állsz itt, miért nem szaladsz vázáért? Gyorsan, nehogy elhervadjanak a virágok!

Zibikov maga is ugrott és a meglepett Froszja kezéből kitépte a vödört.

— Teljesen megbolondult? Hol ég?

— ÉN FOGTAM TÜZET, Froszjenka. Itt ég! — nevetett Zibikov, s kezével szívére mutatott.

Egész éjjel nyitott szemekkel feküdt diványán és álmodozott,

Tamara Szmirnova, az új agrónomusnő... és én fajankó, nem vettem eddig észre...:

A brigádvezető felemelkedett s hosszan figyelte a búzavirágok göndör fejecskéjét. A csokorban szürkés-kék bogáncsokat is látott, de egy pillanatig se csodálkozott rajta: „Biztosan nagyon szietett. A szíve nem hagyott neki nyugtot.” Zibikov álmos szeme a falon is a csokor árnyékát nézte, s azt hitte, hogy Tamara zilál-fürtű fejét látja...:

Másnap, amikor Zibikov kint járt a valahol a soronlévő szakaszát, Tamara újra megjelent a táborban. Könnyedén ugrott le kerékpárjáról, a csomagtartóból egy hatalmas csokor búzavirágot vett elő és nevetve nyújtotta Danilának.

— Ez is neki?

— Neki, atyuska, kinék másnak?...

— Szerencsése van a fickónak! Biztosan burokban született — bólogatott az öreg.

— Lehetséges... Csak ne feledd átadni neki. Hadd gondolkozzék rajta... mélyebb értelme van a dolognak!

A lány karórájára pillantott, rózsás ujjával megtapogatta a biciklikereket, elég levegő van-e bennük, aztán barátságosan búcsút vett és elment.

Zibikov mérges volt, hogy későn érkezett.

— Legalább vacsorával kínáljad volna, Daniluska — mondta — nekem meg valami jelet adhattál volna... Egy lövéssel mondjuk... vagy valakit értem szalajtottál volna... te semmi értelmeset nem tudsz kitalálni?

— NE DÜHÖSKÖDJ. Az a szép, ha valaki meg tudja őrizni nyugalmát. A madaracska úgyse repül már el tőled!

Nagy örömmel igazította Zibikov az új csokrot a vázában. Szíve gyorsan és izgatottan dobogott. Boldog szürke szemei ide-oda cikáztak, de nyugtot sehol se találtak. Mindig erősebb lett a vágy, hogy örömet valakivel közzölje.

— A búzavirágok, atyuska, az ifjúság jelképei!... Az első érzéseim! A szerelemé... — mondta

ta Zibikov egészen felhevülve, szavait kezének hatalmas mozdulataival kísérve.

— Az ördög vinné el az ilyet — szakította félbe Danila — mi virágok, meg mindenféle jelképek nélkül házasodtunk. Ha tesszük neked, küldd el hozzá a kérvényt, s a dolog el van intézve.

— Persze, így volt ez régen. Minden költészet nélkül durván.

Amikor Danila a boldog ifjút elhagyta, az tollat ragadott, s egy levelet kezdett írni. Amikor már kétszer is letisztázta, még egy érzélgős verssort is csapott a végére. A levelet a körbejáró küldőnccel küldte el.

Másnap Tamara újra a brigádnál volt. Karcsún, csinosan, kék szoknyában és rózsaszínű krepdesin blúzban, úgy ugrott le kerékpárjáról, mint egy fiú. Kezet nyújtott Zibikovnak.

— Jó napot brigádvezető elvtárs!

— Jó napot! — mondta Zibikov zavartan. — Sokáig tartotta erős tenyerében az agrónomusnő keskeny ujjait.

Eppen a legrosszabb időben jelent meg Danila három kolhozparasztasszonnyal. Tamara feléjük fordult, köszönt nekik, s máris a napi problémákra terelte a szót:

— Komoly megbízással jöttem önhöz, Zibikov elvtárs és kolhozparaszt elvtársak... A körzet napraforgóvetését kártevő fenyegeti. Ismeri mindenki, erre felé „Farkaskának” nevezik. Kis szürke virág ez, a napraforgó gyökerén. Azonnal intézkednünk kell. Brigádvezető elvtárs, azonnal jelöljön ki 10—15 embert — de jószeműeket — akik az egész napraforgóterület átfésülnek. Ez a körzeti tanács utasítása.

— Az oldalán függő kis táskából piszkosszínű kis csokrot vett elő és odaadta a mellette álló asszonyoknak.

— Ilyen ez az ártalmas, kártevő növény. Nem ereszt leveleket, hanem kiszívja az éltető nedvet a napraforgóból.

ZIBIKOV türelmetlenségtől égett. Dühítette a véget nem érő magyarázat, s csodálkozott,

hogy Tamara egyetlen szóval sem említé levelét. Amikor észrevette, hogy tovább akar menni, nem tudta tartóztatni magát és odalépett.

— Esetleg... talán... ha lehet... elkísérem...:

— Engem? Minek?... Inkább menjen és gondoskodjék, hogy az új feladat elvégzéséhez mindenki megkapja a szerszámokat. Már ugyanis majdnem késő.

— Hallgass ide, Tamara... A levelemet nem kaptad... nem kaptad meg?

— Igen... igen... persze. Megkaptam — válaszolt Tamara. Fekete szeme megcsillant; — Micsoda nevetséges dolog ez, Zibikov?

— Nevetséges? Miért?

— Igen. Nevetséges. S különben is, hogy vezeti maga a brigádját?

— Tamara, én mindent megértettem... a csokrokat... virágokat... amelyek jelképei a magga tiszta barátságának, Jelképeik...:

A VIRÁGOK? Nahát... Már értem. Tudja, miért hoztam ide a csokrokat? Azért, hogy maga is lássa: a gabonát a gyomtól meg kell tisztítani! — szakította félbe Tamara és hangosan, jókedvűen felnevetett. — Az utolsó száz hektár úgy kélik, mint a tenger a sok búzavirágtól. Olyan, mint valami virág-ágyas. És még azt akarja mondani, hogy megértette, mit akartam jelképezni a virágokkal? Viszontlátásra, maga... szólnya-vadás!

Tamara felugrott a kerékpárjára, a brigádvezető felé biccentett s már el is tűnt.

Zibikov úgy állt ott megdermedten, mintha valaki hideg vízzel nyakonöntötte volna.

— Itt vannak neked a búzavirágok — mondta Danila, s már dobálta is ki őket a vázából — s emiatt akart engem a vödörrel Froszja elevenen megzabálni.

Zibikov szégyenkezve hajította le fejét. Elindult a gabonaföldek felé. A nap sugarai kék búzavirág-tömegeken csillogtak. Nem sokáig...:

A rizstermelés döntő szakaszának időszerű feladatai

A mezőgazdasági munkák egyik legfontosabb és legidőszerűbb feladata most, hogy a rizstermelés és haltenyésztés ezévi alapvető munkáit idejében, lelkiismeretesen és szakszerűen végezzük el.

Azok a termelősövetkezetek és állami gazdaságok, amelyek már a múlt évben, vagy azelőtt is foglalkoztak rizstermeléssel, e téren bizonyos gyakorlattal rendelkeznek. Nem így van azonban a rizstermelést ez évben kezdő termelősövetkezetek, egyéni paraszti csoportosulások valamennyinél.

Pártunk és kormányunk éppen azért hozta létre ez évben a Debreceni Öntözési és Talajjavítási Vállalatot, hogy a termelősövetkezetek és egyéni paraszti csoportosulások úgy a rizstermeléshez, mint más növények öntözéséhez, valamint a talajjavításhoz megfelelő szakmai irányítást, operatív, gépi és más egyéb segítséget kapjanak.

A nehézségek leküzdésében segít a debreceni Öntözési és Talajjavító Vállalat

Termelősövetkezetekünk egyrésze azonban a rizstermeléssel kapcsolatos panaszaival legtöbbször nem közvetlen ezen új szervhez, az Öntözési Vállalat kirendeltségéhez, vagy magához a vállalat debreceni központjához fordul, hanem közvetlenül a párthoz, a tanáchoz, sok esetben pedig a földművelésügyi minisztériumhoz. Ezzel késleltetik a gyors intézkedést, mert a párt, tanács szervek és földművelésügyi minisztérium e panaszokat elintézésre az illetékes öntözési vállalathoz továbbítják. Helyes, sőt szükséges, hogy a rizstermeléssel, öntözéssel, gazdálkodással, haltenyésztéssel, valamint talajjavítással foglalkozók éberrel vigyázzanak a fontos és nagy jelentőségű öntözési és talajjavítási munkák elvégzésére, hogy a párt és tanács szervek ezt rendszeresen, de a helyszínen ellenőrizzék, de még fontosabb, hogy észrevételeiket haladéktalanul juttassák el az Öntözési és Talajjavítási Vállalat területileg illetékes kirendeltségéhez, vagy a kirendeltség debreceni központjához.

Ahol megfogadják az úthágatást jó termés ígérekzik

Ahol az Öntözési és Talajjavítási V. szakembereinek tanácsát, útmutatását, intézkedéseit végrehajtották, ott 96—100 százalékban keltelt és szépen fejlődik a rizs, mint például a hajdúbosszörmenyi Alkotmány tisz 28 kh., a püspökáldányi Petőfi tisz 10 kh., Október 12 tisz 20 kh., hajdúnánási Dózsa tisz, hajdúbosszörmenyi Tóth egyéni csoport 34 kh. rizstelepein kifogástalan szántást, talajelőkészítést végeztek. Géppel 2—3 centiméter mélyre földbe vetettek, előtte, utána szakszerűen hengerelték. Ha a területen csapadék-víz összegyűlt, azt leeresztették és csak mindig annyi vizet engedtek a területre, amennyi a szükséges talajnedvességet biztosította a szárazon való kelesztéshez, tehát nem árasztottak. Nem így járt el azonban a hajdúnánási Tánácsos, a görbeházi Kossuth és Ságvári, a folyási Vörös Csillag az Öntözési Vállalat szakembereinek tiltakozása ellenére a földbevetett és még teljesen ki nem kelt telepe közül 40 kh-on holdanként cca 3.000 m³ vízzel árasztott. A szivattyúzással idezállított e nagy vízmennyiséget a rizstelepről le kellett csapolni, mert másképp a rizs kétszeres borítás miatt nem

kelt volna ki, egyben a tsz-nek feleslegesen meg kell fizetni mintegy 120.000 m³ víz árát.

Gondozzuk a hullám-gátakat és az árkokat

A görbeházi Kossuth és Ságvári és a folyási Vörös Csillag tsz-ek figyelmeztetésük után sem készítettek elegendő hullámgátat, nem fejtették meg és nem takarították ki az öntöző csatornákat, nem tömörítették a gátakat, amelyek tele vannak sűrű akác-növényekkel és magas gazzal, ami miatt a magasabb fekvésű telepekre csak szivattyús áttemeléssel lehet vizet juttatni. De nem javították meg a régi gátakat, amelyek mindent átteresztenek és az öntözővíznek mintegy 40—60 százaléka a lecsapoló csatornában elfolyik, amivel természetesen a termelősövetkezet megdrágítja a termelését, nem is beszélve arról, hogy az ország termelése szempontjából oly fontos vizet elpocsékolja.

A püspökáldányi Kossuth 20 kh. rizstelepe hullámgátok hiányában a már elárasztott rizstelep egyik részén 60—70 centiméteres káros magasságú vízmennyiség van, míg a telep másik helyén 4—5 centiméter a víz, sőt egyes helyeken nincs semmi víz, mert a talajt sem egyengették el. A túlzott magasságú vízborításnak az a következménye, hogy a rizs elvkonyodik és nyurgul. Az ilyen erélyen rizs kevés és satnya termést fog hozni. Ezen kívül a túlzottan magas vízborításnál szél esetén a nagy hullámverés nemcsak a töltéseket, de a rizset is megrongálja.

A rizstelepeket szakemberek irányítása alatt öntözzük és árasztjuk el

Nagyon lényeges, hogy a földfelületére vetett rizsek elárasztása most már mindenütt befejeződjék, egyrészt azért, hogy a madárfélék az elvetett magvakat fel ne szedjék, másrészt, hogy a rizs kiképzése biztosítva legyen. A felületre vetett rizsre azonban 8—10 centiméter vastag vízborítást adjunk csak, mert így a nap azt könnyebben átmelegíti, gyorsabban kikel és fejlődik a rizs. Ez évi gyeptörési rizstelepeken földbe vetett rizset 12—15 centiméter magasságig, de lehetőleg azután is koplaltatva öntözzük, mert az egyébként légszegény körülmények között rothadásnak induló alászántott gyepek gyökerei, szárai nagytömegű szerves anyaga folytán a rizs gyors és buja fejlődésnek indul anélkül, hogy ehhez elég erős gyökérrzel rendelkezne, ennek következményeként igen gyakran különféle rizsbetegségek s az úgynevezett bruzóne lépnek fel, melyek csökkentik a rizs esetleg megsemmisítik a termést.

Fontos, hogy a rizstelepek öntözése, vízzel való elárasztása az Öntözési és Talajjavítási Vállalat szakembereinek irányítása szerint történjen.

Növényi és állati kártevők elleni következetes küzdelmet kíván a rizs

A rizstelepek gyomtalanságát már most meg kell szervezni, kezdeni és a hullámgátakat is állandóan gyomtalansítani kell. A bárándi Rákóczi tisz-nél a gátakat már kaszálni lehet a gyomok miatt. Ha a gyomokat rendszeresen irtjuk, nemcsak a rizstelepről, hanem a gátokról is, úgy a jövő évi és további gyomosodásnak elejét vesszük, amivel a terméshozamot is nagyban növelni lehet. A földbevetett és már kikelt rizstáblákat feltétlenül el kell árasztani. A kakaslábűvet, acatot és muharon kívüli többi gyomot, vadrepét stb. az így keltett rizsnél későbbben is el lehet teljes vízborítással pusztítani.

A tiszaszentimrei Kossuth tisz 52 kh. rizstelepe a pánccelos hátú

bogár lépett fel nagy mennyiségben. E bogarak felzavarják a vizet, ezért azt a fény nem járja át kellőképpen, leül, aminek következtében a víz felületén nyálkásodás lép fel, a rizs megbetegszik. E bogarak ellen az eddigi kísérletek szerint a rizs vizébe szórt holdanként 5 kiló rézgálic, vagy 80 kiló oltatlan mézszivonyult a legjobb védekezésnek. A víz leveztelésével és a talajfelszín kiszáritásával is elpusztulnak a bogarak. A békésmegyei újszalontai állami gazdaság 100 holdas régi rizstelepe már fellépett a békányalásodás. Ez ellen az eddig bevált legjobb védekezés a rézgálic-al való kezelés, vagy geryelyével a víz felszínéről a békányalnak azonnali letakarítása.

Az öntöző telepeket teljes mértékig ki kell használni

Amennyiben a termelősövetkezetek, vagy egyéni csoportosulások rizstermelésénél a rizsnek bármilyen elszíneződését, a víz állandó zavarosságát, vagy apró állatfélék tömegét, esetleg gombabetegséget észlelnek, azt azonnal közölgessék vállalatunkkal, hogy az esetleges károk megelőzésére szükséges intézkedést a rizstermelőkkel karöltve idejében megtehessek.

Időszerű tennivaló továbbá, hogy az öntözésre szánt kápasoknál, ahol még nincsenek készen, az öntöző barázdákat sürgősen készítsék el, vagy készítsék el a géppálmásokkal. Vigyázzni kell arra is, hogy az oly sok áldozattal megépített öntözőtelepek valamennyi részén öntözéses termelés folyjék. Ennélfogva tehát nemcsak a rizstelepeket, hanem azok megépített forgórészű területén is öntözéses termelést kell folytatni, mert azon kívül, hogy ez a legbiztosabb termelési mód, a legnagyobb terméseredményeket is biztosítja. Ha a rizstelepek forgó részein munkaerő, vagy más hiányában kapás termelést eszközölni nem lehetne, úgy feltétlenül be kell vetni valamilyen takarmányfélével, amelynek letakarítása jelentős mértékben géppel eszközölhető. Ezen felül a talajokat az ott keletkező gyökérrzel nagymértékben javítani tudjuk.

A haltenyésztő rizstelepek őrzésére különös gondot fordítsunk

A nádudvari Sztálin tisz 30 kh. rizstelepe 15 dekárs átlagsúlyú pontyivadékkal telepítették be. Ez a termelősövetkezet meg 100 katasztrális hold rizset fog halivadékkal betelepíteni. A Sztálin tisz rizstelepe, a hajdúnánási Dózsa ugyancsak halivadékkal betelepített 3 kh. rizstelepe rendszeresen őrzik, a halakra kártékony vízimadarak ellen, ellenben a hajdúnánási Micsurin tisz ugyan csak halivadékkal betelepített 7 kh. rizstelepe gémei, golyák, a haltenyésztésre káros más vízimadarak serege lepi el. Hasonló a helyzet sok termelősövetkezeti halastónál is, amelyek megvédése más munkára alkalmatlan emberekkel könnyen megoldható. Egyébként nemcsak az ország, de maga a haltermelő tisz is nagy kárt fogja látni az őrzés hiányának.

Ez időszerű tennivalók alapvető fontosságúak, a gazdag rizstermés érdekében feltétlenül végre kell hajtani valamennyit. A termelőnek minden öntözési és talajjavítási problémájuknál ezután már rendelkezésükre áll a Debreceni Öntözési és Talajjavítási Vállalat, amely mindent megtesz azért, hogy a megye rizstelepein a lehető leggazdagabb termést takaríthassuk be.

Szabó István,
a Debreceni Öntözési és Talajjavítási Vállalat igazgatója.

Június 15-re összehívták az országgyűlést

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az Alkotmány 12. szakasza második bekezdése alapján az országgyűlést 1954. évi június hó 15. napján, kedden délelőtt 11 órára összehívta.

Erdey-Grúz Tibor oktatásügyi miniszter rádióbeszède a pedagógus nap alkalmából

Erdey-Grúz Tibor szombaton délelőtt rádióbeszédet mondott a pedagógus nap alkalmából. A többi közt a következőket mondotta:

A szocialista Magyarország nemcsak új gyárakat, új mezőgazdasági géppálmásokat, új termelési módszereket igényel, hanem új típusú embereket is. Olyan új szocialista embertípust kell kialakítanunk, amelynek kultúrája mélyen gyökerezik nemzeti multunkban, s a szocialista tartalmat népünk minden értékes sajátosságával egyesíti. Ennek a hatalmas és magas szociális munkának országlánrésze a pedagógusokra vár —ők az alakítói az új eszmék által áthatott új embereknek. Népi demokráciánk értékeli ezt s mind nagyobb mértékben részesíti az oktató-nevelő munkát abban a megbecsülésben, amely megilleti. Mindjobban emelkedik azoknak az élenjáró nevelőknek száma, akik munkájuk elismerésül Kossuth-díjjal és egyéb kitüntetésben részesülnek.

A mi ifjúságunknak nemcsak egyszerű tárgyi ismeretekre van szüksége, hanem marxista világnézetre, szilárd szocialista erkölcsre, határozott politikai arculatra is.

Iskoláinkban a politikai nevelés azzal kezdődjék, hogy megismerjük gyermekeinkkel népünk jelenét, multját és jövőjét.

A gyermekek tanításának, tudatuk alakításának, jellemük acélozásának magas szociális feladatát csak akkor oldhatják meg a pedagógusok, ha szilárd meggyőződésből fakadó lankadatlan lelkesedéssel és odaadással, jó szakmai felkészüléssel dolgoznak. Munkájuk sikeréhez azonban elengedhetetlen a társadalmi megbecsülés, a pedagógusok tekintélyének olyan magasra emelése, ami megfelel történelmi szerepüknek és felelősségteljes munkájuknak.

A mostani III. pedagógus nap is mutatja, hogy társadalmunk átértékelte a pedagógus munka je-

lentőségét és nagyobb szeretettel készült fel rá, mint a korábbi években.

A megbecsülés és tekintély növelése azonban nem kis mértékben pedagógusaink kezében van. Jó oktató munkával, az adott helyzethez alkalmazkodó nevelési módszerekkel kell megszerezniük az ifjúság tiszteletét és szeretetét, a szülők megbecsülését.

Amikor a pedagógusok hivatásáról beszélünk —mondotta a továbbiakban Erdey-Grúz Tibor — látnunk kell azt, hogy munkájuk nem állhat meg az iskola kapujánál, hanem ki kell terjednie a társadalom szélesebb rétegeire, elsősorban a szülőkre. A pedagógusok és szülők között szoros kapcsolatnak, kölcsönös támogatásnak kell kialakulni, mert se az iskola a szülők nélkül, se a szülők az iskola nélkül nem teljesíthetik kellő eredménnyel ifjúságunk nevelésének nagy feladatát, melyért pedig egész népünknek felelősséggel tartoznak. Kormányunk számos intézkedéssel biztosította a dolgozók szabadidejét s a szabadidőből a szülőknek gyermekeik nevelésére is kell áldozni.

A pedagógusok iskolán kívüli munkája nem szorítkozhat csak a szülőkre, hanem ki kell terjednie társadalmunk legszélesebb rétegeire, műveltségének növelésére. Különösen nagy feladat vár e téren a falusi és tanyai pedagógusokra, mert a falu szocialista fejlődésének elengedhetetlen feltétele: hogy parasztságunk művelt, kulturált és a városi lakosághoz hasonlóan széles látókörű, öntudatos legyen.

Köszöntöm hazám minden övőnőjét — fejezte be beszédét az oktatásügyi miniszter — tanító-ját és tanárát, az óvodák és iskolák minden dolgozóját és még jobb, még eredményesebb, sikerrekben még gazdagabb munkálkodást kívánok nekik pártunk célkitűzéseinek megvalósítására, szeretett hazánk felvirágoztatására. (MTI)

KÉT CSÖKMŐI KULÁKOT

termelősövetkezet elleni izgatás büntetvéért SÜLYOS BÖRTÖNBÜNTETÉSRE ÍTELTEK

A berettyóújfalui járásbírószághoz tartozó Kádár Imre és Katona Lajos csökmői kulákok bűnügyét. Mindkét kulák földingatlanát 1952 őszén felajánlotta az államnak. A tagosítás során annak rendje és módja szerint a törvényes keretek betartásával az ingatlan a csökmői Haladás és Kossuth termelősövetkezetnek jutott. Volt olyan földdarab, amit a tsz-ek a tagoknak háztáji gazdálkodás céljára adtak oda. Kádár Imrénak 1469 négyeszőgöl, Katona Lajosnak 1232 négyeszőgöl gyümölcsöse és szőlője így került a tsz tagok háztáji gazdálkodásába. 1953-ban nekik termelt a gyümölcsös is, a szőlő is.

Ez év tavaszán azonban megnőtt Kádár és Katona kulák „szarva”. Kimentek az Újkert nevű szőlőskertbe és ott Kádár Imre 630 négyeszőgölét, Katona Lajos 500 négyeszőgölét „birtokába” vett. A csökmői községi tanács azonnal közölte velük, hogy törvényellenes cselekedetnek ítélték, a gyü-

mölcsöst és a szőlőt nem használhatják. Kádár Imrét rövide ezzel, a szőlőben munkálkodó tsz-tagot elküldte, hogy a föld most már az övé, jogosan használja. A két kulák törvénytelen eljárása nagy visszhangot váltott ki. Bizonytalanná tette a tsz-eknek a munkát — sőt több tsz-tag abbahagyta a háztáji gazdaságban végzett munkát, mert azt a rémhírt hajtogatta úton, útfélen a két kulák és hasonszórú cimborái, hogy „Csökmőn a kulákok visszakarják szőlőskertjeiket és gyümölcsösüket”.

A berettyóújfalui járásbírószághoz a kihallgatott vádlottak és a tanúk vallomása alapján hozta meg ítéletét. Mindkét kulákot a termelősövetkezet elleni izgatás büntetésében mondták ki bűnösnek és ezért Kádár Imrét 2 évi börtönre, ezer forint vagyonelkobzásra, Katona Lajost 1 évi és 6 hónapi börtönre, ezer forint vagyonelkobzásra ítélték.

PEZSGŐ ÉLET

a hajdúnánási Táncsics tsz-ben

Még így soha nem ment a munka, mint most a tavasz...

Nekünk intézkedjen az elnök elvtárs, hogy az a gyapjú minél előbb lekerüljön onnan...

Oláh elvtárs mosolyogva hallgatta, hagyta kibeszélni a két aszszonyt, aztán ő beszélt, de csak amúgy kedvesen, higgadtan magyarázni kezdett...

Menjenek csak kifelé elvtársnok, mert Kati már kiment a szekérral, csak biztos elkerülték egymást...

Igy lenne jó ha mindenütt ilyen hangon intéznék el a legmégesebb dolgokat is, nem volna annyi nézeteltérés...

hánypalántázást is befejezte, pedig ezelőtt már egy hold paprikát és egy hold paradicsomot is elültettek...

Persze segítenek itt az idősebbek is, Katona József elvtárs, a dohánypalántázást. Nagy Lajos bácsi vonalozott — ő húzta a „bögöt”...

Nem olyan egyszerűen mennek ám itt a dolgok. A közelmúltban befejeződött III. kongresszus csigázta fel nagyon a kedélyeket...

A kongresszus után különösen azért dolgoznak, hogy az eredmények ne csökkenjenek, hanem emelkedjenek...

„Termelőszövetkezeink egyik legnagyobb feladata, fejlett, közös állattenyésztés létrehozása, amely nélkül szilárd, jövendőmező nagyüzemi szövetkezeti gazdaság egyenesen elképzelhetetlen...”

Abban is virtuskodnak, hogy a tájékon se legyen olyan cukorrépa és kukorica, mint az övéké...

Komoly verseny folyik a növénytermelők között is, a Nagy István és a Kovács Lajos brigádja között. Ez a verseny még a kongresszus tiszteletére indult...

Dehát nemcsak az 1000 forint izgatja itt a tagságot. Sokkal nagyobb tétrel van itt szó. Először is szegény az, ha a drága föld nem terem semmit...

FABIÁN SÁNDOR

A NÉPLAP

rádióműsora

Vasárnap

KOSSUTH-RÁDIO 6-8: Reggeli zene, 8: Hírek, 8:15: Egy falu — egy nőt...

PETŐFI-RÁDIO

8: Reggeli zene, 8:30: Evangélikus vallásos előra a stúdióból, 9: Futurá-dió 9:30: Miska bácsi lemezestádija...

Hétfő

KOSSUTH-RÁDIO

5:55: Vasárnapi sporteredmények, 8:30: Zenekari hangverseny, 9:20: Orosz nyelvlecke, 9:40: A Gyermekrádió műsora...

PETŐFI-RÁDIO

6:50: Szól a harmonika, 14: A Magyar Rádió kisgyűjtőese játszik, 14:40: Hanglemelések...

Kedd

KOSSUTH-RÁDIO

8:30: Zenekari hangverseny, 9:20: A kakas meggyógyul, 9:40: Kis muzsikásoknak, 10:10: Szórakoztató muzsika...

PETŐFI-RÁDIO

6:50: Verbunkosok és csárdások, 14: Délutáni hangverseny, 14:49: Dalok, 15: A Magyar Rádió kisgyűjtőese játszik...

Szerda

KOSSUTH-RÁDIO

8:20: Műsorismertetés, 8:30: Rácz Béla és zenekara játszik, 9: Mi történt a nagyvilágban? 9:05: Balettzene, 9:20: A természet ABC-je...

18:50: Napló, 19:10: Magyar nóták és csárdások, 19:30: A virágzó mezőgazdaság útján...

PETŐFI-RÁDIO

6:50: Reggeli zene, 14: A Magyar Rádió kisgyűjtőese játszik, 14:29: Táncczene, 14:50: Tíz perc tudomány...

Csütörtök

KOSSUTH-RÁDIO

8:20: Műsorismertetés, 8:30: Zenekari hangverseny, 9:20: A Gyermekrádió műsora, 9:40: Gárdonyi Zoltán népdalfeldolgozásai...

PETŐFI-RÁDIO

6:50: Filmdalok, 14: Délutáni hangverseny, 15: A Magyar Rádió kisgyűjtőese játszik, 15:40: Bizet operáiból...

Péntek

KOSSUTH-RÁDIO

8:20: Műsorismertetés, 8:30: Hanglemelések, 9:20: A Gyermekrádió műsora, 9:40: Tarka bokréta, 10:10: Színes hangszerezen muzsika...

PETŐFI-RÁDIO

6:50: Hangszerezők, 14: Szórakoztató zene, 14:40: A Zeneművészeti Iskola hallgatóinak hangversenye...

Szombat

KOSSUTH-RÁDIO

8:20: Műsorismertetés, 8:30: Indulok, 8:50: Balettzene, 9:20: Utóór-híradó, 9:45: Táborozók dalai, 10:10: Hanglemelések...

PETŐFI-RÁDIO

6:50: Verbunkosok és csárdások, 14: Varga József. Népdalfeldolgozás, 14:45: Délutáni hangverseny, 15:20: Mindenki operája...

Mona D

NAGY ÖRÖMM

vözetemet a deli Színháznak és békeharcosnak tavalaj Magyaror BVT ülés első é mából.

Abban a nag volt részem, hog ezen az ülésen. tam, milyen eg ország népe abba feszítésében, hog biztosítása érdeklég minden béke csatlakozzék. I színházakat, film intézményeket r ádásom alatt. Mi engem arról: a szabadulás óta e alatt úgy bontak nek társadalmi e dalait, hogy ez ra, milyen fontos ke, ha végre ak zaja békés felít folytatni akarja alkotó életét.

Amióta visszat liába és levelekbe ról, hogy több m eladták darabom családod, megbíz ról, hogy a Béke ének a kulturál határozatát igen molyan valóstított gyar kulturális d

CSODÁLATOS

momra, ha megm peket, amelyeket gyar színpadi el tek; láthatom így.

Kinn tűz a vak meleg májusi nap utca, éli minden sem a zaj, sem a betörni ide a szí It csend van, nyu félhomály. A néző gyen ülünk az e író, a rendező, a A színpadon tark falak különböző h mely azonban hi számára egy h „diszletjelzése”.

Pontosan tíz ó Lovass Edit int; Taar Ferenc „Aré drámájának prób dik.

A színen Hajdu gyal Sándor) néz tel Agnes után. asszony visszahoz az otthon melegé Vass Pista (Soós ben zavar, keserű vesse azzal vadól asszonyát elszere ta, megalázta eg tang előtt. Harabólé a szavak: ret, mint fiát, de lassan odamegy h szóval mondja: is csak a pernyé a paraszat neml mindíg azt mon felejttem el — fiam, mint a to a folyó. Ha felül ros, tajtékos a vi a hátán. De a görgetnek a k akartok, mégse egymásban...

Vass: Ehhez Hajdu: (sz ez a baj. Apád ö még fiatal vagy vagy igazgató... vetsz! Tudod te, log... vezetni?

Mona Brand, ausztrál író nő üdvözlése A DEBRECENI CSOKONAI SZÍNHÁZNAK

NAGY ÖRÖMMEL küldöm üdvözlémet a debreceni Csokonai Színháznak és minden magyar békeharcosnak Ausztráliából a tavaly Magyarországon rendezett BVT ülése első évfordulója alkalmából.

Abban a nagy szerencsében volt részem, hogy jelen lehettem ezen az ülésen. Magam is láthatam, milyen egységes Magyarországot népe abban az őszinte erőfeszítésében, hogy a tartós béke biztosítása érdekében az egész világ minden békekereső népehez csatlakozzék. Láttam magyar színházakat, filmeket és szociális intézményeket rövid ottartózkodásom alatt. Mindez meggyőzött engem arról: a magyar nép szabadságáért ota eltelt néhány év alatt úgy bontakoztatta ki életének társadalmi és kulturális oldalait, hogy ez fényt derített arra, milyen fontos számára a béke, ha végre akarja hajtani hazája békes felépítésének tervét és folytatni akarja mostani boldog, alkotó életét.

Amióta visszatértem Ausztráliába és levelekből értesültem arról, hogy több magyar városban előadták darabomat, a Hamilton családot, megbizonyosodtam arról, hogy a Béke Világutazás üléseinek a kulturális cseréről szóló határozatát igen gyorsan és komolyan valóstították meg a magyar kulturális dolgozók.

CSODÁLATOS ELMÉNY számomra, ha megnézem a fényképeket, amelyeket darabom magyar színpadi előadásáról küldtek; láthatom így, hogy a magyar

nép is megismerkedik az ausztráliai helyzettel, megérti, hogy házában is sok ember van, aki hisz a faji gyűlölet és faji megkülönböztetés minden formájának megszüntetésében és, hogy sokan vannak közöttünk, akik önközhöz hasonlóan állandóan dolgoznak a népek közötti barátság és ennek közvetlen eredménye: a tartós béke érdekében.

Ausztráliába való hazatérésem óta sok alkalmam volt írni és beszélni Magyarországon szerzett tapasztalataimról és arról a csodálatos élményről is, hogy a Szovjet Írószövetség meghívására hat hétre ellátogathattam a Szovjetunióba.

A Sydney-i Ujszínháznak — Sydney haladó színháza — tevékeny tagja vagyok. Ez a színház az „Ausztráliai Új Színház” nevű nemzeti csoporthoz tartozik. Ott ilyen színházuk van Ausztráliában, a különböző nagyvárosokban. Húsvétkor konferenciát tartottunk Sydneyben. Az egyik ülésen beszéltem a küldötteknek Magyarországi és szovjetunióbeli tapasztalataimról. Tolmácsoltam nekik azt a sok üdvözlést és jókívánságokat, amelyeket az Önök színházaiból küldtek. A küldöttek nagy örömmel s lelkesedéssel fogadták ezeket az üdvözléseket.

Új színházi mozgalmunkban arra törekszünk, hogy valóban nemzeti kultúrát fejlesszünk és megismerjük az amerikai erőszak és gengszterizmus hatásától. Ez az olcsó ponyvaregények és rossz filmek útján eláraszt és azzal fenyeget bennünket, hogy megfosztják nemzeti kulturális örökségünktől. Ugyanakkor azonban örömmel fogadjuk mindent, bármely országból, Amerikát is beleértve,

ami békekereső, bátor és egészséges.

JOKIVÁNSÁGAIMAT küldöm mimuzonak a magyar színházaknak, melyek előadták, vagy elő fogják adni az én ausztráliai darabomat, a színészeknek, igazgatóknak, dramaturgoknak, technikai személyzetnek és a nézőközönségnek gratulálok mindazért, amit a kitűnő előadásról hallottam. Szándékosan tettem hozzá a nézőközönséget is, mert tudom, milyen nagy szerepe van a nézőközönségnek egy színházi előadás sikerében.

A béke minden magyar harcosának őszinte és boldog üdvözlémet küldöm a Béke Világutazás ülése évfordulója alkalmából. Kulturális kapcsolataink ma szorosabbak, mint egy évvel ezelőtt, mert a béke üdvözlését elterjesztették az egész világon azok, akik ezen a nagygyűlésen résztvettek.

A MAI HELYZET minden vesztélye ellenére — mert hiszen vannak, akik saját hasznuk érdekében bűnösen megpróbálják háborúba kergetni a világot — a nemzetközi béketábor még sosem volt olyan erős, mint ma. Ezt a békekeresőt pedig az egész világ békeharcosainak fájradhatatlan erőfeszítése teremtette meg. Két-tözzük meg erőnkert azért az ügyért, amelynek nemesebbet a világ még nem ismert. Búszke vagyok arra, hogy tagja vagyok a „közönségnek” — nemcsak a mi színházi munkánkban, de a béke-mozgalomban is.

Üdvözlöm a magyar népet! Üdvözlöm az Önök színházát!
MONA BRAND író nő, Ausztrália.

A Népművészeti Intézet országos értekezletén sikerrel szerepelt a Debreceni Népi Együttes táncsoportja

Május 29-én és 30-án Budapesten találkoztak az ország összes néptánc szakértői és táncsoport vezetői, hogy megvitassák azokat a feladatokat, amelyek a magyar néptánc tanítás előtt állnak. Erre az értekezletre meghívtak egy táncsoportot, amelyik jelenleg a legjobb módszerekkel dolgozik az országban. A választás a Debreceni Népi Együttes Táncsoportjára esett. Búszkék vagyunk, hogy a négy éve működő Együttes, amely sok anyagi és szervezési nehézségekkel küzdött, idáig eljutott.

Az értekezletnek az is feladata volt, hogy a jelenlévő szakértők megbeszéljék azokat a célokat és módszereket, amelyek segítségével az egyes csoportok munkája megjavulhat.

Varga Gyula, a debreceni csoport egyik vezetője számolt be a célról, amelyet csoportunk elé tűztünk és azokról a módszerekről, amelyekkel ezt igyekeztünk megvalósítani. Elmondotta, hogy milyen nehéz és küzdelmes volt idáig az út. 1953 végéig nem volt állandó próbahelyiség és rendszeres anyagi támogatást sem kapott a csoport. Zavarta a munkát a tagok fluktuációja. A csoport a nehézségek ellenére sem bomlott fel, mert mindig került néhány ember, akik szerették a népi kultúrát és a táncot. Ez a kis mag ősszertartotta a többiekkel s újjakkal is megszerettette a néptáncot.

1954 elejétől a párt és a tanácsok segítségével részben megvannak azok a feltételek, amelyek biztosítják az eredményes munkát. Ez idő óta fejlődött sokat a Debreceni Népi Együttes táncsoportja. A csoportnak 40—45 tagja van, életkoruk 14 évtől 20 éves korig terjed, üzemi munkások és tanulók. Céljuk: megszeretessük a nép művészetét, a népi kultúrát tagjainkkal, emberi és esztétikai nevelésben részesítsük őket. A tanácsoknak látásból, leírásból, filmről is kell olvasni a táncokat és így is el kell tudni sajátítaniuk. Segítjük az üzemi és kisebb csoportokat is. A gyűjtött anyagot hamar megtanulják táncosaink, hiszen nagy részük részt vesz a gyűjtő munkában is. Annak, amit a színpadon bemutatunk, nem szabad hamisnak lenni. Ugy kell elkészíteni a koreográfiákat, hogy magának érezze annak a fajának a népe is, ahonnan gyűjtötték. Inkább legyen primitívebb a koreográfia, mint magyartalan és hamis.

Az értekezlet második felében táncosaink egy próbát mutattak be tréningruhában Béres András és Varga Gyula vezetésével úgy, ahogy azt itthon szokták. Erre azért volt szükség, hogy a jelenlévő kb. 200 szakértő gyakorlatban is láthassa a motívumok gyakorlatot, hogy táncolnak össztáncok és hogyan tanulnak új táncokat.

Az értekezlet résztvevői részére a Postás Kultúrotthonban bemutatott előadás is volt. E bemutatón a debreceniek 3 tánckompozícióval szerepeltek. Minden számot kétszer kellett bemutatni, hogy a bíráló közönség jobban megismerhesse a táncokat és könnyebben elmondhassa észrevételeit. Nagy sikert arattak táncosaink. Először Béres András: „Miképcsi csárdás” c. táncát, majd Varga Gyula: „Cigánytánc”-át, végül Béres-Varga: „Hortobágyi táncok” c. tánckompozíciót mutatták be.

Igen tetszett a közönségnek a szép lírikus „Miképcsi csárdás”. Új színezetével nagy tetszést aratott a „Cigánytánc” is. Az est legnagyobb élményét az együttes új száma, a „Hortobágyi táncok” nyújtotta. Ez a kompozíció cselekményes, de van benne lírikus rész is. A hortobágyi pástörök életét, szórakozását, virtusát mutatja be. Zenéjét Czövek Lajos igen jól hangszerelte. Budapestre került először színpadra. A gazdag táncanyag a szép zenei aláfestéssel és mutatós ruhákkal, a táncosok egyszerű, de őszinte kifejezőkészségével megnyerte a szakértő közönség tetszését.

Erdeme a csoport vezetőinek, hogy maguk mint néprajzos szakemberek, elmélyülten tanulmányozták a hortobágyi pástörök életét és a friss, eredeti élményeket átadták a táncosoknak, akik igyekeztek az egyes jellemeket elsajátítani. A bemutató vitáján sok jót mondtak a három táncról. Különösen azt könyvelték el nagy pozitívumnak, hogy a debreceni Együttes megőrizi tájleltét, maga gyűjti össze a megye területén élő táncokat és közös munkával viszi színpadra. Az eddigi eredmények alapján még nagyobb lelkesedéssel és még elmélyültebb munkával kell készülni a további nagy feladatok megoldására.

Szécsi Lajos

Benedek László.

MUNKA KÖZBEN

Az Aranygyűrű próbáján

lék... tervteljesítés... verseny! Érezni a százalék mögött, hogy mi fáj... velük örülni, megosztani a bánatukat és szeretni az embert, még ha rúg is kívül, ha durvasága véresre horzsol néha... Főnök leszel, akít utálnak, vagy vezető, akinek a kezébe nyugodtan letehetik az életüket! Rajtad múlik! Emlékezz erre mindig! A férget, az ellenséget ne kiméld, pusztítsd! De a jót, az embert százszor öleld magadhoz, míg egyszer ütöd... (átéleli). Apád téved, vergődik. Vissza fog találni. Hiszem. Tudom.

V a s s : Amerre nézek közhöz, értetlenség... rosszindulat... Hol a parázs fénye? Halványan látom én, Péter!

H a j d u : Néha talán én is úgy érzem. Pedig nem az emberek lettek rosszabbak, valahol az élet fordult nehezebbre. Emlékszel? Pár éve még kicsoda lendület volt! Szinte ünnep minden nap! Most szürkebb az élet, beszélünk, beszélünk, de mintha nem hinnének az emberek... Mást kellene mondani? Vagy másképp? Ebben a pillanatban „megálljt” kiált a rendező és felszalad a színpadra. Nagy izgalommal magyaráz valamit. A színészek újra kezdik a jelenetet. Megint megállítja. Valami megint nincs rendjén. Most Téri elvtárs is ott terem, tanácskozik, vitatkozik nagy szenvedéllyel. A színészek töprengenek, lázasan keresik a még jobb megoldásokat, még igazabb észreket. A jelenet egyre gazdagodik, egyre épül.

Az író jóleső mosollyal néz rám: „Látod, én ezt pontosan így akartam.” S mi lehet, nagyob öröm egy drámaírónak, mint azt kibontakozni a színpadon, amit elképzelt, megálmodott!

Taar Ferencet, mint megynék többszörösen kitüntetett kulturális vezetőjét sokan ismerik. Mint drámaírórt most fogja megismerni Debrecen közönsége. Az „Aranygyűrű” első nagyszabású műve.

Erdékes néhány szóval visszaemlékezni rá, hogyan született meg a dráma. Az egyik debreceni öntöde a múlt évben krónikus anyagihiány következtében állandóan a megbénulás küszöbén állott. A termelési bizonytalanság, az elégtelen kereset, az egyik napról a másikra való kintlódás, a dolgozókat felbolygatta, megzavarta, egyéni drámák sorozatát szülte. Egy lelkes kis kollektíva elhatározta, hogy saját erejéből teremti meg a hiányzó nyersanyagot. Kutatni, kísérletezni kezdtek, elviselve bizalmatlanságot, intrikát, legyűrve nem egyszer reménytelennek látszó nehézségeket, s végül is sok küzdelem és megtorpanás után — győztek.

Az író — aki bejáratos volt az üzembe — megragadták ezek az élmények és egyfelvonásos színdarabot írt belőle. Noha ez a darab még magán viselte a kezdő drámaíró minden gyengeségét, a debreceni Sztanyiszlavszkij munkástudió előadásában forró sikert aratott. Ezen felbuzdulva a

színház felkérésére és állandó segítségével az egyfelvonásos alapanyagból kiindulva háromfelvonásos drámát formált.

Az „Aranygyűrű” ügynevezett „üzemi” tárgyú darab. De érdeme az, hogy — nem az Embertárgyú darab. Nem az embertől elvonatkoztatott termelési százalékok és újítási eljárások „drámája”. Egy kicsiny közösség egyéneinek sorsát ábrázolja, izgalmas cselekmény sodrában. Ezek az egyének élnek az életben — szeretnek — szenvednek, hisznek, csalódnak, nemes cél felé törnek, vagy tévelyegnek — s éppen ezért hirdetik igazán e kis életigazságok összességével erejüket, emberi nagyságukat, ügyük legyőzhetetlenségét.

A darabot a színészek először vegyes érzelmekkel fogadták. Sokan bíztak benne, sokan nem. A próbák folyamán azonban feltáruktak mindenki előtt a dráma lehetőségei, a művész számára benne rejlő komoly feladatok. Ma már túlzás nélkül állíthatjuk, mindenki lelkesen beszél róla és dolgozik a minél művészebb előadás létrehozása érdekében.

A színház vezetősége azzal fejezte ki megbecsülését a dráma iránt, hogy a Budapesti június végén megtartandó „Magyar Dráma Ünnepi Hetén” az „Aranygyűrű”-vel mutatkozik be a Csokonai Színház együttese. A darab díszbemutatója június 12-én, szombaton este 7 órakor lesz.

Mérföldes léptekkel szalad az idő. Lassan a próba végére érünk. Utoljára ismétlik meg a színészek az egész képet, ennek a délelőtti „adagját”. Most éppen Vass Pista kérde: „Lehet-e igazi barátság leány és fiú közt?”

Kinn tűz a vakító, bársonyosan meleg májusi nap. Zsibong az utca, éli mindennapi életét. De sem a zaj, sem a fény nem tud betörni ide a színház nézőterére. Itt csend van, nyugtató hűvösség, félhomály. A nézőtérben csak négyen ülünk az első sorban. Az író, a rendező, az igazgató és én. A színpadon tarka-barka díszletfalak különböző helyzetbe állítva, mely azonban beavatott szem számára egy hatalmas öntöde „díszletjelzése”.

Pontosan tíz óra. A rendező, Lovass Edit int: Kezdhessük! S Taar Ferenc „Aranygyűrű” című drámájának próbája megkezdődik.

A színen Hajdu párttitkár (Angyal Sándor) néz boldog tekintettel Agnes után. Ugy érzi, ez az asszony visszahozza az ifjúságát, az otthon melegét. Most belép Vass Pista (Soós Imre), tekintetében zavar, keserű fájdalom. Testvére azzal vádolja, hogy menyasszonyát elszerezte, apja kidobta, megalázta egy sikkasztó bírtang előtt. Haraggal törnek fel belőle a szavak: Azt hittem, szeret, mint fiát, de gyűlöl! Hajdu lassan odamegy hozzá és csendes szóval mondja: „Gyűlöl? Ej, te is csak a pernyét látod... alatta a paraszt nem! Szegény apám mindig azt mondta — sohasem felejtsem el — „olyan az ember, fiám, mint a tavaszi áradáskor a folyó. Ha felülről nézed, zavaros, tajtékos a vize, szemetet hord a hátán. De a mélyben aranyat gőrgöttek a kavicsok”. Egyet akartok, mégsem ezt kerestek egymásban...

V a s s : Ehhez nem értek.

H a j d u : (szeretettel) Látod, ez a baj. Apád öreg ember, de te még fiatal vagy. Mernők leszel, vagy igazgató... embereket vezetni? Tudod te, milyen nagy dolgot... vezetni? Nemcsak száza-

noták és
közösar-
nkárt —
tit érezt,
telvonás-
tíla.

A Magyar
14.29:
ndomány,
idám zon-
ngverseny,
7: Üzemi
17.40: Az
ch-művek,
ok, 19.30:
adó, 20:

50: Zene-
Gyermek-
nyi Zoltán
Gyermek-
Beszélő
ok zongó-
i híradó
15: Tánce-
Központi
13.30:
Gyermek-
nglemozek,
var meők
Népmű-
Operaszé-
kérdésekre
di szívek
11.45: 19:
A rádió
ok, 20.10:
ne, 22.20:
zene.

áni hang,
Rádió kis-
izet oper-
cégek, —
eségmentes
operátok.
19: Az
ország-
ne 20.10:
osokor, —

0: Hang-
ió műsora,
10: Színcé-
0rodások
ekó, 11: A
ra játszik,
angos Ul-
hangver-
Külföldi
16, 14.50:
anglemozek,
Zenekari
elvécke, —
óia, 16.40:
7.10: A rá-
A Szerveze-
gyar Rádió
ve, 18.50:
zi kérdések,
muzsikát!
lusi hallgá-
i krónika,
50: Hangle-

0: Szórakoz-
vencési Fe-
ersenye, —
16: Vidám
Szív küldi
gy mesterek
Házúzenés-
ek, 18.10:
ek.

8.30: In-
20: Uttörö-
lál, 10.10:
kari hang,
ontosak az
ok? 11.40:
hangverseny,
3.10: Neger
14.25: Új
Szív küldi
vásvai ma-
bat, 14.45:
17.10: Hi-
ból, 17.30:
gy tabu —
0: Kommu-
pan, 20.10:
élfélig köz-
gyvillágban?
usor lojta,

árdások, 14:
olgozók, —
ny 15.20:
Előadás: —
7.03: Hang-
közszabadság,
eről 17.40:
ny, 19.30:
n, 19: Han-
műveiből, —

